

ใบรับรองปัญหาพิเศษปริญญาตรี

ภาควิชาพืชสวน

เรื่อง

การศึกษาและรวบรวมพันธุ์เฮลิโคเนีย 35 สายพันธุ์
(A Study and Compiltion on 35 Species of Heliconia)

โดย
นางสาวแจ่มจันทร์ บุญมัน
นางสาวเพ็ญภา ดอกงา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

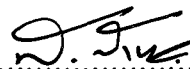

(ผศ. ชราธร เขียวจำแสง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

วันที่ .. ๒๕ .. เดือน .. ๑๓๓ .. : พ.ศ. ๒๕๔๒

ภาควิชารับรองแล้ว

(ผศ.ดร.สมชาย กกล้าหาญ)

หัวหน้าภาควิชาพืชสวน

วันที่ .. ๒๕ .. เดือน .. ๑๓๓ .. : พ.ศ. ๒๕๔๒

รฟพ.
๗๘๗๗.๙
๒๕๔๒

เลขหมึก.....
เลขทะเบียน..... 35877
วัน, เดือน, ปี 2.7. ๒๕๔3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาและรวบรวมพันธุ์เฮลิโคเนีย 35 สายพันธุ์
(A Study and Compiltion on 35 Species of Heliconia)

ภาควิชาพืชสวน คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

พ.ศ. 2542

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี โดยความอนุเคราะห์จากคณาจารย์และบุคคลต่าง ๆ ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำมาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ธรรพร เจียวจำแสง อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำรวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนได้ตรวจแก้ไขปัญหาพิเศษฉบับนี้จนสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ได้ให้กำลังใจและทุนทรัพย์ต่าง ๆ ในการศึกษาและทำปัญหาพิเศษฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางสาวแจ่มจันทร์ บุญมั่น
นางสาวเพ็ญภา ดอกงา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง การศึกษาและรวบรวมพันธุ์เฮลิโคเนีย 35 สายพันธุ์
(A Study and Compiltion on 35 Species of Heliconia)
โดย นางสาวแจ่มจันทร์ บุญมัน
นางสาวเพ็ญภา ดอกงา
สาขาวิชา เทคโนโลยีการผลิตพืช
ภาควิชา พืชสวน
คณะ เทคโนโลยีการเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ. ชราธร เขียวจำแสง

บทคัดย่อ

จากการศึกษาและรวบรวมพันธุ์เฮลิโคเนีย พบว่า เฮลิโคเนียจัดอยู่ในวงศ์ Heliconiaceae ลักษณะของดอกและสีดอกจะแตกต่างกันออกไปจามลักษณะสายพันธุ์ซึ่งพันธุ์เฮลิโคเนียที่ศึกษาในที่นี้มี 35 สายพันธุ์ ได้แก่ เฮลิโคเนียบิไฮ *Heliconia bihai* (L.) L, เฮลิโคเนียคาริเบีย *Heliconia caribaca* Lamarck, เฮลิโคเนียลูกผสมคาริเบีย และเฮลิโคเนียบิไฮ *Heliconia caribaca* Lamarck x *H. bihai* (L.) L., เฮลิโคเนียแชมเปียนา *Heliconia champheiana* Griggs, เฮลิโคเนียคาร์ตาเซีย *Heliconia chartacea* Lane ex Barreiros, เฮลิโคเนียคอลลินเซีย *Heliconia collinsiana* Griggs, เฮลิโคเนียเดนซิฟลอร่า *Heliconia densiflora* Verlot, เฮลิโคเนียอินิโคพาลิส *Heliconia episcopalis* Vellozo, เฮลิโคเนียเฮอร์ซุตา *Heliconia hirsuta* L.f., เฮลิโคเนียอินิสโคพาลิส *Heliconia episcopalis* Vellozo, เฮลิโคเนียเฮอร์ซุตา *Heliconia hirsuta* L.f., เฮลิโคเนียอินดิกา *Heliconia latispatha* Bentham, เฮลิโคเนียลิงกูลาตา *Heliconia lingulata* Ruiz & Pavon, เฮลิโคเนียลองจีฟลอร่า *Heliconia longiflora* R.R. Smith, เฮลิโคเนียมาร์จินตา *Heliconia marginata* (Griggs) Pittier, เฮลิโคเนียมาเรีย *Heliconia mariae* J.D. Hooker, เฮลิโคเนียแมธีเชีย *Heliconia mathiasiae* Daniels & Stiles, เฮลิโคเนียเมทัลลิกา *Heliconia metallica* Phanchon & Linden ex Hooker, เฮลิโคเนียลูกผสมนิกเกอร์เซียนซิส *Heliconia x nickeriensis* Maas & derooij, เฮลิโคเนียออร์โธริชา *Heliconia orthoricha* L. Anderss, เฮลิโคเนียพลาทิสตาซิส *Heliconia platystachys* Baker, เฮลิโคเนียลูกผสมชิตาคอรัมกับสปาโทเซอร์ซีนาทา *Heliconia psittacorum* L.f. x *H. spathocircinata* Aristeguieta, เฮลิโคเนียลูกผสมรอลินเนียนา *Heliconia x rauliniana* Barreiros, เฮลิโคเนียรอสตราตา *Heliconia rostrata* Ruiz & Pavan, เฮลิโคเนียโซโลมอนเนนซิส *Heliconia solomonensis* Kress, เฮลิโคเนียสปิสซา *Heliconia spissa* Griss,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียสตรีกตา *Heliconia stricta* Huber, เฮลิโคเนียเว็กเนอร์เรียนา *Heliconia wagneriana* Petersen. เฮลิโคเนียซีทาคอรัม *Heliconia psittacorum* L.f.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Title : A study and Compiltion on 35 Species of Hiliconia
By : Mss. Jamjarn Boonmon
Mss. Pennapa Doknga
Major : Plant Production Technology
Department : Horticulture
Faculty : Agricultural Technology
Adviser : Mr. Daratorn Kcowkamsang

ABSTRACT

This research aims to study and compile the Heliconia. The result Found that & Heliconia is classified in Heliconiaceae. Their flowers and colors differ among their varieties. In this research, 35 species were studied and compiled. They are Bihai (Heliconia bihai (L.) L.) Caribaea (Heliconia caribaea Lamarck) Caribaea x H. bihai (Heliconia Caribaea x H. bihai (L.) L.) Champnciana (Heliconia champnciana Griggs.) Chartacea (Heliconia chartacea Lane ex Barreiros.) Collinsiana (Heliconia collinsiand Griggs.) Densiflora (Heliconia densiflora Verlot.) Episcopalis (Heliconia episcopalis Vellozo.) Hirsuta (Heliconia Hirsuta L.f.) Indica (Heliconia indica Lamarck.) Latispatha (Heliconia latispatha Bentham.) Lingulata (Heliconia lingulata Ruiz & Pavon) Longiflora (Heliconia longiflora R.R. Smith.) Marginata (Heliconia marginata (Griggs) Pittier) Mariae (Heliconia mariae J.D. Hooker.) Mathiasiae (Heliconia mathiasiae Danials & Stiles.) Metallica (Heliconia metallica Phanchon & Linden ex Hooker.) Heliconia x nickeriensis (Heliconia x nickeriensis Maas 7 derooij.) Orthoricha (Heliconia orthoricha L. Anders.) Platystachys (Heliconia platystachys Baker) Psittacorum x Spathocircinata (Heliconia psittacorum L.f. x H. spathocircinata Aristeguieta.) Rauliniana x Heliconia (Heliconia x Rauliniana Barreiros.) Rostrata (Heliconia rostrata Ruiz & Pavon.) Solomonensis (Heliconia solomonensis kress.) Spissa (Heliconia spissa Griggs.) Stricta (Heliconia stricta Griggs.) Stricta (Heliconia stricta Huer.) Wagneriana (Heliconia wagneriana Petersen.) Psittacorum (Heliconia Psittacorum L.f.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญภาพ	
คำนำ	
วัตถุประสงค์	
ตรวจเอกสาร	1
อุปกรณ์และวิธีการ	9
ผลการศึกษา	14
พันธุ์เฮลิโคเนียบีไฮ	14
พันธุ์เฮลิโคเนียคาริเบีย	16
พันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมคาริเบียและเฮลิโคเนียบีไฮ	18
พันธุ์เฮลิโคเนียแชมป์เนียนา	20
พันธุ์เฮลิโคเนียคาร์ตาเซีย	22
พันธุ์เฮลิโคเนียคอลลินเซียนา	24
พันธุ์เฮลิโคเนียเดนซีฟลอรา	26
พันธุ์เฮลิโคเนียอพิสโคพาลิส	28
พันธุ์เฮลิโคเนียเซอร์ซุตา	30
พันธุ์เฮลิโคเนียอินดิกา	32
พันธุ์เฮลิโคเนียลาทิสพารธา	34
พันธุ์เฮลิโคเนียลิ่งกูลาดา	36
พันธุ์เฮลิโคเนียลองจิจฟลอรา	38
พันธุ์เฮลิโคเนียมาร์จินาตา	40
พันธุ์เฮลิโคเนียมาเรีย	42
พันธุ์เฮลิโคเนียแมเรียเซีย	44
พันธุ์เฮลิโคเนียเมทัลลิกา	46
พันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมนิกเกอเรียนซิส	48
พันธุ์เฮลิโคเนียออร์โธไตรธา	50
พันธุ์เฮลิโคเนียพลาทิสตาเซียส	52
พันธุ์เฮลิโคเนียซิทตากอรัม 8 สายพันธุ์*	54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการค้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
พันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมชิตาคอรั้มกับสปาโทเซอร์จินาทา	70
พันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมรอลินเซียนา	72
พันธุ์เฮลิโคเนียรอสตราตา	74
พันธุ์เฮลิโคเนียโซโลมอนเนนซิส	76
พันธุ์เฮลิโคเนียสพิชซา	78
พันธุ์เฮลิโคเนียสตรีคตา	80
พันธุ์เฮลิโคเนียแวกเนอร์เรียนา	82
สรุปผลการศึกษา	
เอกสารอ้างอิง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงลักษณะของเหง้าของเฮลิโคเนีย	10
2	แสดงลักษณะของดอกย่อยของเฮลิโคเนีย	11
3	แสดงลักษณะของผลสุกที่จะติดเมล็ดอยู่ภายใน	12
4	แสดงลักษณะของแมลงศัตรูสำคัญของเฮลิโคเนีย (มดกับเพลี้ย)	13
5	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียปิไอ (ลีออสเตอร์คลอว์วัน)	15
6	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียคาริเบีย (เพอเพอเรีย)	17
7	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมคาริเบียและปิไอ (ควายูซิ)	19
8	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียแชมป์เนียนา (มายาโกลด์)	21
9	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียคาร์ตาเซีย (เช็กซีฟิงค์)	23
10	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียคอลลินเซียนา (คอลลินเซียนา)	25
11	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียเดนซิฟลอร่า (ไฟร์เฟลซ)	27
12	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียอิพิสโกพาลิส (อิพิสโกพาลิส)	29
13	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียเฮอร์ซูดา (คอสตาฟลอเรส)	31
14	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียอินดิกา (กล้วยต่าง)	33
15	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลาทิสพาร่า (คิสแทนต์)	35
16	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลิงกูลาดา (แฟน)	37
17	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลองจีฟลอร่า (ลองจีฟลอร่า)	39
18	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียมาร์จินาดา (มาร์จินาดา)	41
19	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียมาเรีย (บีฟัสเต็ก)	43
20	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียแมมเบียเซย์ (พากาล)	45
21	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียแมตัสติกา (คล้ำแสงอาทิตย์)	47
22	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมนิกเกอร์นซิส (นิกเกอร์นซิส)	49
23	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียออร์โโครตรา (ออร์โโครตรา)	51
24	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียพลาทิสตาซิส (เช็กซีออเรนจ์)	53
25	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียซิทาคอรัม (แอนโดรมิดา)	55
26	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียซิทาคอรัม (คอฟเวอร์เดนเรด)	57
27	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียซิทาคอรัม (เอ็มเมอร์ลด์)	59

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
28	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตตากอรัม (แคธี)	61
29	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตตากอรัม (ลูซิල්)	63
30	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตตากอรัม (พาราคีท)	65
31	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตตากอรัม (พีตรา)	67
32	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตตากอรัม (แซสซี)	69
33	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมชิตตากอรัม กับสปาโทเซอร์ชีนาทา (ชั้นไซค์)	71
34	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมรอลินเนียนา (รอลินเนียนา)	73
35	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียรอสตราตา (สร้อยกัทลี)	75
36	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียโซโลมอนแนนซิส (โซโลมอน)	77
37	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียสพิสซา (เม็กซิโกเรด)	79
38	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียสตรีคตา (อัลฟา)	81
39	แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียแวกเนอเรียนา (เทอร์โบ)	83

คำนำ

เฮลิโคเนีย (*Heliconia* spp.) เป็นพันธุ์ไม้ที่เจริญเติบโตได้ทั่วไปในทุกพื้นที่ จัดอยู่ในวงศ์ HELICONIACEAE มีถิ่นกำเนิดอยู่ในเขตร้อนของทวีปอเมริกาทั้งในอเมริกากลางและอเมริกาใต้ หมู่เกาะทางตอนใต้ของมหาสมุทรแปซิฟิก จนถึงอินโดนีเซียสำหรับประเทศไทยมีปลูกเลี้ยงมาช้านานแล้วในชื่อของกำมั่ง กำมั่ง ก้ามปู ธรรมรักษา สร้อยกัทลี หรือบันไดสวรรค์ จัดอยู่ในประเภทไม้ล้มลุกข้ามฤดูหรือหลายฤดู ลำต้นคล้ายต้นกล้วยไม่มีเนื้อไม้

เฮลิโคเนียเป็นไม้ประดับที่ได้รับความนิยมไม่น้อยไปกว่าไม้ประดับประเภทอื่น ๆ ซ้ำยังได้เปรียบกว่าตรงที่ไม่ต้องดูแลรักษามากนัก และตายยาก ไม้ไม่ค่อยมีโรคและแมลงรบกวน เจริญเติบโตแตกกอได้รวดเร็ว ออกดอกตลอดปีและมักจะมีดอกพร้อม ๆ กัน ช่อดอกมีสีสันสวยงามดูเด่นสะดุดตา และบานทนนาน

นอกจากนี้เฮลิโคเนียจัดเป็นไม้ประเภท garden landscape ชนิดหนึ่งนิยมนำมาจัดประดับปลูกเป็นกอขนาดใหญ่ในพื้นที่กว้าง ปลูกเป็นไม้ตัดดอก รวมทั้งปลูกเป็นไม้กระถางประดับตกแต่งภายในอาคารได้อีกด้วย อย่างไรก็ตามเฮลิโคเนียจะเป็นไม้ตัดดอกที่ได้รับความนิยมสูงเช่นเดียวกับกล้วยไม้ กุหลาบ ญูจมาศ อย่างแน่นอน เฮลิโคเนียเป็นพืชที่สมควรนำมาศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์เซลล์พันธุศาสตร์ และศึกษาการจำแนกพันธุ์โดยใช้ไคโคโทมัสคีย์ (Dichotomous key) เพื่อนำข้อมูลเผยแพร่แก่ผู้สนใจ และเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาในขั้นสูงต่อไป

วัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลพันธู์เฮลิโคเนียเพื่อการจัดสวน
2. เพื่อศึกษารูปร่างลักษณะถิ่นกำเนิด การขยายพันธุ์ การดูแลรักษา ตลอดจนประโยชน์ที่ได้รับจากเฮลิโคเนีย
3. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลเบื้องต้น สำหรับการศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับพันธู์เฮลิโคเนียสำหรับการตกแต่งสถานที่ต่าง ๆ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ของพันธู์เฮลิโคเนียสำหรับการตกแต่งสถานที่ซึ่งสามารถใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาและการทดลองในขั้นต่อ ๆ ไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจเอกสาร

เฮลิโคเนีย

- ชื่อวิทยาศาสตร์ : Heliconia spp. (วชิรพงศ์, 2538)
- วงศ์ : HELICONIACEAE (จิรายุพิน, 2538)
- สกุล : Heliconia (วชิรพงศ์, 2538)
- ชื่อไทย : ก้ามกุ้ง ก้ามกั้ง ก้ามปู ธรรมรักษา สร้อยกัทลี หรือ บันไดสวรรค์ (จิรายุพิน, 2538)
- ชื่ออื่น ๆ : Parrot Flower (ฮาวาย), Yellow Bird (ฟลอริดา, จาเมกา) (วชิรพงศ์, 2538)
- ถิ่นกำเนิด : เขตร้อนของทวีปอเมริกา ทั้งในอเมริกากลาง และอเมริกาใต้ หมู่เกาะทางตอนใต้ของมหาสมุทรแปซิฟิก จนถึงอินโดนีเซีย

ถิ่นกำเนิดของเฮลิโคเนียนั้นอยู่แถบอเมริกาเขตร้อนทั้งในอเมริกากลางและอเมริกาใต้ เป็นพืชที่มีสกุลเดียว คือ สกุล Heliconia แต่มีถึง 80 ชนิด สำหรับการทดลองปลูกที่ศูนย์ศึกษาพัฒนาพิภพทองฯ ดำเนินการอยู่รวมทั้งสิ้น 32 พันธุ์มาจากพื้นที่ต่าง ๆ เช่น เชียงราย เชียงใหม่ กรุงเทพมหานคร และในท้องถิ่นภาคใต้ด้วย ที่ศูนย์ศึกษาพัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาสทดลองปลูกเฮลิโคเนียในหลายแห่งด้วยกัน คือ

1. บริเวณริมอ่างน้ำใกล้บ้าน ดิดกับสวนยางเขาสำนัก
2. หน้าสถานีทดลองยางนราธิวาส บ้านโคกปีเมือง ต.ริโก๋ อ.สุไหงปาดิ จ.นราธิวาส
3. ในบริเวณแปลงไม้ดอก รอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จ.นราธิวาส

พันธุ์เฮลิโคเนียที่สามารถปลูกได้ดีจนสามารถพัฒนาการขยายตลาดในอนาคตด้วยความเชื่อมั่นมี 4 พันธุ์ คือ

1. Golden Torch
2. Sassy
3. Lady Diana
4. Parrot (วชิรพงศ์, 2538)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ลำต้น เฮลิโคเนียมีลำต้นอัดตัวกันแน่นเป็นเหง้าทอดเลื้อยไปได้ดิน มีก้านใบรวมหุ้มอยู่ด้วยกันแบบกาบกล้วยแต่ผอมกว่า ลำต้นมีตั้งแต่ต้นเตี้ยและแคระสูงไม่เกิน 30 เซนติเมตร จนถึงต้นสูง 10 เมตร (วิทยากร, 2532) มีลำต้นใต้ดินแบบเหง้า (rhizome) คล้ายขิง ส่วนเหนือดินเรียกลำต้นเทียม (pseudostem) (เศรษฐวงศ์, 2528)

ใบ ตัวใบและก้านใบ มักใหญ่คล้ายใบกล้วย ใบบางชนิดจะเกิดที่โคนต้น บางชนิดเมื่อใบเจริญเต็มที่ประมาณ 4-5 ใบ จะเกิดช่อดอกขึ้นที่กลางกอ (วารสารมูลนิธิชัยพัฒนา, 2541)

ช่อดอก เกิดขึ้นกลางลำต้นเทียม ช่อดอกประกอบด้วย ก้านช่อดอก (peduncle), ใบประดับ (bract) ซึ่งเรียกสลับกันและก้านต่อระหว่างใบประดับ (rachis) (เศรษฐพงศ์, 2528) ช่อดอกมี 2 ลักษณะ คือ ประเภทช่อตั้ง และช่อห้อย (เมรี, 2532) ช่อดอกมีใบประดับรองรับอยู่ ใบประดับมีสีเขียวเข้มเป็นส่วนมาก เรียงสลับกันไป ลักษณะเหมือนรูปเรือและมักอยู่ในระนาบเดียวกัน ภายในมีดอกคล้ายดอกกล้วยเล็ก ๆ และเรียงอยู่เพียงแถวเดียว แต่ส่วนดอกกล้วยมี 2 แถว (จิรายุพิน, 2538)

ดอก เป็นดอกสมบูรณ์แต่ละดอกมีกลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 3 กลีบ ทั้งหมดนี้จะติดกันเป็นเป็นหลอด (perianth) เมื่อดอกบานกลีบเลี้ยง 1 กลีบ จะแยกตัวออกจาก perianth ดอกจะทยอยกันบาน แต่ละดอกจะบานประมาณ 1 วัน ภายในดอกมีเกสรตัวผู้ 6 อัน ซึ่งอันหนึ่งเป็นหมัน รังไข่อยู่ใต้กลีบเลี้ยงและกลีบดอกภายในมี 3 ช่อง (เศรษฐพงศ์, 2528) แต่ละดอกของเฮลิโคเนียจะมีกลีบเลี้ยง 3 กลีบ และกลีบดอก 3 กลีบ อยู่ติดกันเป็นหลอด ภายในมีเกสร 6 อัน ซึ่งเจริญเพียง 5 อัน ส่วนอีกอันเป็นหมันเกสรตัวผู้ยาวไปตามกลีบดอก รังไข่มี 1 อัน ภายในมี 3 ช่อง (วิทยากร, 2532)

ผล ผลมีผิวสัมผัสนุ่มคล้ายผลกล้วยเล็ก ๆ (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2537) ผลสุกจะมีสีน้ำเงินดำเป็นชนิดที่มาจากทวีปอเมริกา และมีสีแดงดำมาจากหมู่เกาะแปซิฟิก (วชิรพงศ์, 2538)

เมล็ด เมล็ดแข็ง และเมล็ดมีเปลือกแข็ง (วารสารเคหการเกษตร, 2535)

การขยายพันธุ์

โดยปกติทั่วไปการขยายพันธุ์เฮลิโคเนียทำได้ 2 วิธี คือ

การเพาะด้วยเมล็ด ซึ่งต้องสั่งเข้ามาจากต่างประเทศ แต่เนื่องจากเมล็ดของมันมีเปลือกหุ้มแข็ง จึงต้องแช่น้ำก่อนเพาะแล้วนำไปแช่น้ำยากันเชื้อราเตรียมกระบะทรายหยาบผสมขุยมะพร้าวอัตราส่วน 1 : 1 เมื่อเมล็ดโตพอสมควรแล้วจึงแยกปลูกลงดินที่เตรียมไว้ต่อไป (จิรายุพิน, 2538)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแยกหน่อ เมื่อเฮลิโคเนียโต และมีความสมบูรณ์เพียงพอแล้วจะออกดอกให้เห็นอย่างค่อนข้างตรงต่อเวลา และหลังจากตัดดอกแล้ว ควรตัดลำต้นให้เสมอดินเพื่อกระตุ้นให้หน่อใหม่เจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว และจะผลิตดอกให้อีก ในช่วงนี้ผู้ปลูกเตรียมดินไว้พร้อมแล้ว ก็ควรขุดแยกหน่อลงปลูกได้ทันที โดยตัดใบและลำต้นรากของต้นแม่ให้สั้น ล้างรากให้สะอาด จุ่มลงในน้ำยากันเชื้อราออร์โธไซไซด์แล้วยกขึ้นทิ้งไว้ให้แห้ง ดินที่เฮลิโคเนียชอบเป็นดินร่วนซุย ผสมใบไม้หมักและปุ๋ยคอก แกลบดำ เปลือกถั่วพอสสมควร ปลูกระยะห่าง 1 เมตร ใช้ปุ๋ยรองกัน หลุมด้วยสูตร 10 : 30 : 10 และปุ๋ยซุเปอร์ฟอสเฟตครึ่งช้อนชา รดน้ำทุกเช้าเย็นเฉพาะในช่วงที่ปลูกใหม่ ๆ ควรให้อยู่ในร่มหรือควบบังแดดไปก่อนประมาณ 1 เดือน หลังจากนั้นปล่อยให้ได้รับแสงแดดเต็มที่ เพราะเฮลิโคเนียชอบแดดจัด ในกรณีที่ปลูกเพื่อเป็นไม้ตัดดอกขาย ผู้ปลูกควรให้ปุ๋ยคอกสลับกันไปกับปุ๋ยวิทยาศาสตร์เดือนละ 1 ครั้ง และควรทราบว่าศัตรูของเฮลิโคเนีย คือ เชื้อราและไส้เดือนฝอย ดังนั้นจะต้องรดด้วยยาจำนวนไวแคทแอลลงพื้นเป็นครั้งคราวประมาณ เดือนละครั้ง ดินที่เฮลิโคเนียชอบจะมีลักษณะเป็นดินกรด ซึ่งมีค่า pH อยู่ระหว่าง 5.4 – 6.2 (วิทยากร, 2532)

ชนิดและพันธุ์เฮลิโคเนียตัดดอก

ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะพันธุ์ที่ใช้ตัดดอกเท่านั้น ส่วนพันธุ์ที่ใช้จัดสวนจะไม่กล่าวถึง เพราะมีมากมาย ช่อดอกแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ช่อตั้ง และ ช่อห้อย มักนิยมเรียกช่อตั้งว่าก้ามกุ้ง ส่วนช่อห้อยเรียกว่าก้ามกั้ง เพื่อให้เกิดการแยกประเภทได้ถูกต้อง แต่ช่อห้อยก็ยังไม่เป็นที่นิยมเป็นไม้ตัดดอกเท่ากับในต่างประเทศ

1. ก้ามกุ้ง (ช่อตั้ง)

1.1 *Heliconi caribaea* : เป็นก้ามกุ้งต้นสูงใหญ่ สูง 60 ซม ดอกใหญ่มาก มีทั้งสีแดงและสีเหลือง

1.2 *Heliconi humilis* Lobster's Claw : มีทั้งต้นธรรมดาซึ่งมีทั้งต้นเก่าต้นใหม่ และต้นแคระ

1.3 *Heliconia wagneriana* (ก้ามกุ้งสามสี) : เป็นก้ามกุ้งที่สวยงาม แต่ดอกบานปีละครั้งในเดือนมีนาคม ใบประดับมี 3 สี คือสีนวล สีเขียว และสีแดง

1.4 *Heliconia* 'Parrot Flower' ก้ามกุ้งสีทอง : เป็นก้ามกุ้งที่ให้ดอกตลอดปี ใบประดับมีสีเขียว คือสีเหลืองทอง เป็นไม้ตัดดอกที่ออกดอกง่าย

1.5 *Heliconia Sassy* : พันธุ์นี้เป็นไม้ตัดดอกที่สวยและบานทน ไม้ประดับสีชมพูเข้มที่ตอนปลาย ส่วนตอนโคนมีสีขาว ส่วนกลีบดอกรวมเป็นสีส้ม ทำให้ดูตัดกันสวยงามมาก

2. ก้ามกั้ง (ช่อห้อย)

2.1 *Heliconia rostrata* ก้ามกั้งช่อห้อยหรือ ก้ามกั้งชูมาลัย

2.1 *Heliconia collinsiana* ก้ามกั้งชูจิต

ก้ามกั้งชูมาลัยนี้มีใบประดับสีแดงสด ขอบเหลือง ช่อห้อย และมีผิวสาก ส่วนก้ามกั้งชูจิตนั้นใบประดับมีสีเขียว คือสีแดง ผิวเป็นมัน และช่อห่างกว่าชนิดแรก

ชนิดและพันธุ์ที่กล่าวมานี้ เป็นพันธุ์ที่มีในปัจจุบัน ในอนาคต อาจจะมีการพัฒนาพันธุ์ให้สวยงามและดีขึ้นกว่าที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ ลูกผสมใหม่นี้เป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากฮาวายและสหรัฐอเมริกา ที่อเมริกามีสมาคมเฮลิโคเนียระหว่างประเทศซึ่งจัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้สักอย่างน้อยปีละครั้ง (จิรายุพิน, 2528)

การปลูกและการดูแลรักษา

จิรายุพิน (2528) กล่าวว่า เมื่อต้องการแยกกอ ขุดต้นจากดินแล้วล้างรากให้สะอาด จุ่มยากันราและฝังให้แห้ง ตัดใบและก้านออกก่อนลงปลูก ดินที่ปลูกควรเป็นดินร่วนผสมใบก้ามปูหมัก และปุ๋ยคอก แกลบดำ และเปลือกถั่วพอสสมควร ควรปลูกให้ห่างกัน 1 x 1 เมตร ใช้ปุ๋ยเคมีรองกันหลุมสูตร 10 : 30 : 10 และปุ๋ยซูเปอร์ฟอสเฟตครึ่งช้อนชา รดน้ำเข้าเป็นขณะเริ่มต้นปลูก ๆ เฮลิโคเนียชอบแดดจัด แต่เมื่อปลูกใหม่ ๆ ควรอยู่ในที่ร่มก่อนประมาณ 1 เดือน หากต้องปลูกเพื่อเป็นไม้ตัดดอกควรให้ปุ๋ยคอกกับปุ๋ยวิทยาศาสตร์สลับกันไป เพื่อพืชที่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ย หากรากหรือหน่อแทงไปถึงดินเหนียวหรือดินแข็งต้นจะชงกการเจริญเติบโตทันที

วชิรพงศ์ (2538) กล่าวว่า วิธีปลูก นิยมปลูกเป็นกลุ่มบนแปลงดิน เนื่องจากเจริญเติบโตแตกกอขยายเป็นวงกว้างได้รวดเร็ว ส่วนการปลูกเป็นไม้กระถางควรพิจารณาขนาดกระถางกับต้นให้เหมาะสมกัน พันธุ์ที่มีกอเล็ก ดอกเล็ก เช่น *H. psittacorum* สามารถปลูกเป็นไม้กระถางสำหรับตกแต่งอาคารสำนักงานได้ แต่ต้องหมั่นตัดแบ่งเหง้า ตกแต่งทรงพุ่มอยู่เสมอเมื่อต้นแตกกอจนแน่นกระถาง จะทำให้ดินแคะแกระินเจริญเติบโตไม่เต็มที่ และให้ดอกน้อยหรือไม่ออกดอกช่อดอกมีขนาดเล็ก ส่วนพันธุ์ที่มีกอใหญ่ดอกใหญ่ไม่นิยมปลูกเป็นไม้กระถาง เพราะต้นจะเจริญเติบโตช้าออกดอกยาก และให้ช่อดอกที่มีขนาดเล็กขาดความสวยงาม

จรรยาพิน (2538) กล่าวว่า การปลูกเฮลิโคเนียมี 2 แบบ คือ

1. การปลูกเป็นไม้ประดับจัดสวน ควรมีพื้นที่ปลูกกว้าง ยาวไม่น้อยกว่า 1 เมตร
2. การปลูกเพื่อขายหน่อหรือตัดดอกจำหน่าย ควรเตรียมพื้นที่ปลูกโดยขยกรเป็นแปลงกว้างประมาณ 1.0 – 1.5 เมตร และมีร่องน้ำขั่วแปลงปลูก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ที่เคยเป็นสวนมาก่อน เหมาะสำหรับการปลูกเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ และสะดวกต่อการให้น้ำ

การป้องกันการให้น้ำ วชิรพงศ์ (2538) กล่าวว่า อากาศขาดน้ำมักเกิดจากในตอนกลางวันช่วงฤดูร้อนและฤดูหนาว โดยสังเกตที่ใบจะห่อม้วน ถ้าได้รับแดดจัดใบจะเหลืองและมีรอยไหม้สีน้ำตาล และมักจะเกิดที่บริเวณขอบใบก่อน ดังนั้นในช่วงฤดูร้อนอาจใช้พวงหรีดผ้าแห้งหรือพางข้าวคลุมผิวดินบริเวณโคนต้น เพื่อช่วยลดการระเหยของน้ำ แต่วัสดุคลุมต้องสะอาดเพื่อป้องกันการสะสมของแมลง ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรค

การใส่ปุ๋ย นิยมใช้ปุ๋ยในอัตราส่วน 3 : 1 : 2 (N : P : K) หรือปุ๋ยสูตร 16 - 16 - 16 เพื่อช่วยบำรุงต้นและดอก นอกจากนี้การขาดธาตุเหล็กยังสามารถเกิดในสภาพดินที่อัดตัวกันแน่นและรากเน่า พรวนดินและใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักเพิ่มบ้าง ถ้าปลูกในกระถางควรเปลี่ยนดินปลูกใหม่ (วชิรพงศ์, 2538)

การตัดแต่งทรงพุ่ม เฮลิโคเนียจะมีทรงพุ่มที่สวยงามได้นั้น ต้องมีการตัดแต่งอยู่เสมอเพื่อไม่ให้กอแน่นเกินไป ตัดใบแห้ง ใบที่ฉีกขาด เป็นโรค หรือถูกแมลงทำลาย รวมทั้งที่ให้ดอกแล้ว และช่อดอกที่เหี่ยวแห้งทิ้งไป เพราะธรรมชาติของเฮลิโคเนีย 1 ต้น จะให้ช่อดอกได้เพียงช่อเดียวเท่านั้นก็จะเหี่ยวแห้งไป เฮลิโคเนียที่ปลูกเป็นไม้กระถางมักอ่อนแอต่อโรคและแมลงมากกว่าปลูกเป็นแปลง และเนื่องจากกระถางมีเนื้อที่จำกัด ต่อการเจริญเติบโตของต้น จึงต้องหมั่นตัดแต่งทรงพุ่มให้กับเฮลิโคเนียที่ปลูกในกระถางอยู่เสมอ (วชิรพงศ์, 2538)

ตลาดเฮลิโคเนียอีกแห่งหนึ่งที่นับว่าเป็นแหล่งใหญ่ที่สามารถเลือกซื้อหาได้อย่างสบายคือตลาดต้นไม้สวนจตุจักร แต่ราคาจะแพงกว่าที่สวนของการเคหะฯ เพราะที่นั่นเจ้าของสวนจะนำต้นไม้มาขายโดยขุดมาทั้งต้นแม่ที่กำลังออกดอก และมีหน่อใหม่อีก 1 ต้น ราคาต้นละ 350 - 500 บาท สูดแล้วแต่พันธุ์และสีของดอก ถ้าเป็นเฮลิโคเนียประเภทสีดอกสวยและแปลก ๆ หายากราคาจะแพงกว่าประเภทดอกที่มีสีเดียว เช่น พันธุ์สีเหลืองทองราคาจะถูกกว่าพันธุ์สีแดงอมชมพูเข้ม เป็นต้น

เฮลิโคเนียได้รับการพิจารณาจากผู้ปลูกว่าเป็นไม้ที่เหมาะสมสำหรับจะปลูกในบ้านเราเพื่อเป็นไม้ตัดดอกขายหรือเป็นไม้ประดับ เนื่องจากมีเฮลิโคเนียหลายพันธุ์ที่ชอบอากาศและลักษณะของดินคล้ายคลึงกับดินกำเนิดเดิม นอกจากนี้แล้วยังมีดอกลักษณะที่มีโครงสร้างและองค์เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบต่าง ๆ ที่แข็งแรงเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะก้าน ดอก กลีบใบ หรือจุดเด่นส่วนอื่น ๆ นับได้ว่าเป็นดอกไม้ที่ไม่ต้องใช้เวลาหมักและดูแลเอาใจใส่มากมายเกินความจำเป็นชนิดหนึ่ง และเมื่อถึงเวลาพอสมควรหรือต้นเจริญเติบโตสมบูรณ์เต็มที่จะออกดอกตรงตามฤดูกาล ดอกที่ตัดมาใช้ประดับจะมีความทนทานอยู่ได้นานกว่า 6 – 9 วันทีเดียวนับได้ว่าเป็นไม้ตัดดอกที่แสนสวยปลูกง่ายและมีสีสันแปลกตาน่าสะสมไว้ไม่น้อยเลย (วิทยากร, 2532)

โรคและแมลงที่สำคัญ

1. โรคที่เกิดจากเชื้อรา (Phytophthora) สาเหตุโรครากเน่า (root rot) และเชื้อ Phythium สาเหตุโรคต้นเน่า (Stem rot)

จิรายุพิน (2538) กล่าวว่า โรคมักระบาดมากในช่วงฤดูฝน อาการที่พบคือลำต้นจะเน่า มีสีคล้ำ และมีกลิ่นเหม็น เชื้อราทั้งสองจะเจริญได้ดีในสภาพที่ต้นได้รับน้ำมากเกินไป การระบายน้ำของดินไม่ดี ซึ่งสามารถป้องกันและแก้ไขได้โดย

1. รดน้ำในปริมาณที่พอเหมาะ อย่างให้แฉะเกินไป
2. ใช้ต้นพันธุ์ที่ปราศจากโรค ถ้าปลูกจากเหง้าควรจุ่มยาป้องกันเชื้อราก่อนปลูก
3. เมื่อมีการระบาดมาก อาจฉีดพ่นยาป้องกันเชื้อราบ้างเดือนละครั้งหรือรดยาลงบนบริเวณที่ปลูกก็ได้

2. โรคใบจุด (leaf spot)

เศรษฐพงศ์ (2528) ได้กล่าวว่า โรคใบจุดนั้นโดยมาจะไม่ค่อยสำคัญมากนัก แต่โรครากเน่าจะก่อให้เกิดความเสียหายได้มาก

อาการที่พบ คือ ใบเป็นจุด มีตำหนิเมื่อพบว่าเกิดอาการดังกล่าวควรทำลายทิ้งเสีย สาเหตุ โรคนี้เกิดจากเชื้อรา Cercospora, Curvularia, Helminthosporium,

Phomopsis Phyllosticta, Septoria และ Mycosphaerella (วชิรพงศ์, 2538)

3. มด (ant) มดเป็นแมลงศัตรูสำคัญของเฮลิโคเนีย มดที่พบบ่อยคือมดคันไฟ จะกัดกินช่อดอก และใบให้เว้าแหว่ง มีตำหนิขาดความสวยงาม

ป้องกันกำจัดโดย ใช้ยาฆ่ามดที่มีจำหน่ายทั่วไป (วชิรพงศ์, 2538)

4. ไรแดงหรือแมงมุมแดง (red spider mite) เป็นแมลงขนาดเล็กสามารถมองเห็นได้ด้วยตา ตัวอ่อนมีสีขาวยิ่งสีเหลืองอ่อน มี 6 ขา เหมือนแมลงทั่วไป แต่ไม่มีหนวดตัวเต็มวัยมี 8 ขา สีแดง ระบาดมากในช่วงที่มีอากาศร้อน โดยดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นและใบจนเกิดเป็นจุดด่างสีขาวยิ่งและในบริเวณที่ถูกทำลายมักจะพบผงและเส้นใยสีขาวที่ไรแดงพ่นออกมาหุ้มลำตัวเพื่อป้องกันอันตรายจากศัตรูอื่น ถ้าระบาดมากจะเห็นเป็นจุดแห้งสีน้ำตาล ต้นชะงักการเจริญเติบโต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป้องกันการระบาดโดย ฉีดพ่นน้ำให้ชุ่มทั่วทั้งต้นและใบ ถ้าระบาดมากควรฉีดพ่นยาฆ่าไรที่มีจำหน่ายทั่วไป (จิรายุพิน, 2538)

5. เพลี้ยแป้ง (mealy bug) มีลักษณะคล้ายกลุ่มแป้งเป็นปุยนุ่มสีขาวเกาะอยู่ตามต้น ใบหรือช่อดอก ระบาดมากในช่วงฤดูหนาวถึงฤดูร้อนคอยดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นและใบ เกิดเป็นจุดดำสีเหลืองทำให้ต้นชะงักการเจริญเติบโตและตายในที่สุด

ป้องกันกำจัด ฉีดพ่นสารประเภทดูดซึม เช่น เซวิน 85 (Sevin, S-85) มาลาไทลลอน (Malathion) อะโซดริน (Azodrin) หรือไพริทรอยด์ (Pyrethroid) ถ้าระบาดมากควรตัดต้นทำลายทิ้งเสีย

โดยธรรมชาติมักพบมดกับเพลี้ยแป้งอยู่ด้วยกันเสมอ เพื่อคอยดูดกินน้ำหวานซึ่งเป็นของเสียที่เพลี้ยแป้งขับถ่ายออกมา และเป็นพาหนะนำเพลี้ยมาอาศัยตามส่วนต่างๆ ของต้น จึงควรกำจัดมดด้วย (เมธี, 2542)

6. หนอนปลอก (Bag Worm) หนอนพวกนี้จะแทะกัดผิวใบทั้งอ่อนและแก่ให้แหว่งพรุนเป็นตำหนิ ทำให้ปรุงอาหารไม่ได้ดังปกติ การเจริญเติบโตลดลง ให้ดอกน้อย ใบไม่ง่าดู

การป้องกันกำจัด หมั่นตัดและตกแต่งหน่อให้โล่งเตียนโดยเฉพาะต้นที่ออกดอกแล้ว ไม่สกปรกรุงรังจนเป็นที่อาศัยของหนอนพวกนี้ ใช้ยาคลอรีนชนิดผงผสมน้ำให้มีความเข้มข้นประมาณ 0.5% พ่นที่ยอดและใบให้ทั่ว (เมธี, 2532)

7. ไร้เดือนฝอย (nematode) เป็นสาเหตุสำคัญของโรครากปม (root knot) ถ้าตอนต้นดูพบว่าบริเวณรากจะบวมเป็นปมเล็กๆ เนื่องจากมีไร้เดือนฝอยอาศัยอยู่ หากปลอ่ยให้รากจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลหรือสีดำ ฝูเปื่อยเร็วกว่าปกติ ทำให้ต้นเกิดอาการขาดน้ำและธาตุอาหารจนแคระแกร็น เจริญเติบโตไม่เต็มที่ ไร้เดือนฝอยแพร่ระบาดได้โดยทางน้ำ ติดไปกับดินหรือต้นที่เป็นโรค

ป้องกันกำจัด ใช้ฟูราดาน (Furadan) หรือ เทมิก (Temik) (วชิรพงศ์, 2538)

8. เพลี้ยอ่อน (aphids) เป็นแมลงปากดูดขนาดเล็ก ถ้าตัวนี้มีสีเหลืองคอยดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นและใบ ทำให้ดอกและใบบิดเบี้ยว ต้นชะงักการเจริญเติบโต

ป้องกันกำจัด ฉีดพ่นสารประเภทดูดซึม เช่น เซวิน 85 (Sevin, S-85) และคอยกำจัดมดซึ่งเป็นพาหะของเพลี้ยอ่อนด้วย (วชิรพงศ์, 2538)

โรคของเฮลิโคเนีย เป็นแบบเดียวกับต้นพุทธรักษา คือรา และไร้เดือนฝอย หากเป็นเชื้อราจะมีลักษณะ คือ ลำต้นจะช้ำ บิบบดูจะนึ่ม บางครั้งจะหักล้มครึ่งต้นและจะเป็นในฤดูฝน ควรฉีดยากันราเดือนละครั้ง ส่วนไร้เดือนฝอยจะทำให้ต้นไม่เขียวทั้งต้น รากเป็นปม ควรราดยาพวกไวเดทแอล ลงพื้นเป็นครั้งคราวประมาณเดือนละครั้ง หลังจากพรางแสง 1 เดือนแล้ว ควรให้แสงเต็มที่ เมื่อต้นสูงมี 4-5 ใบจะให้ดอก เฮลิโคเนียเป็นพืชที่ชอบดินกรด ควรให้มี pH อยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระหว่าง 5.4 – 6.2 ในสววยได้มีการวิจัยว่าในเนื้อที่ 1 ตารางเมตร หากให้ปุ๋ยไนโตรเจน 650 กรัม/ปี จะให้ดอกสูงสุดถึง 162 ช่อ หากพรางแสงขณะต้นกำลังเจริญเติบโต จำนวนช่อจะลดลง ซึ่งอาจจะไม่เหมือนกับในประเทศไทย ทั้งนี้เพราะแสงในบ้านจะแรงกว่าและต้นไม้จะทนแสงมากไม่ไหว ทำให้ใบเหี่ยวและม้วนงอ (จิรายุพิน, 2538)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์และวิธีการ

วัสดุอุปกรณ์

1. กล้องถ่ายภาพพร้อมฟิล์ม
2. สมุดบันทึก
3. หนังสือภาพดอกไม้ประดับสวรรค์
4. ขางลบ
5. ดินสอ
6. ปากกา

วิธีการ

1. สํารวจพันธุ์เฮลิโคเนีย จากหนังสือต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นของกรมส่งเสริมการเกษตร หรือของสมาคมไม้ประดับแห่งประเทศไทย รวมถึงตามสถานที่ต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพฯ
2. ทำการศึกษารูปร่างลักษณะ ถิ่นกำเนิด การดูแลรักษา การขยายพันธุ์ ตลอดจนถึงประโยชน์ในการใช้เฮลิโคเนียสำหรับการจัดสวนหรือตัดดอกไม้จำหน่าย
3. ทำการศึกษาค้นคว้า เพื่อจัดจำแนกประเภท ชนิดและพันธุ์เฮลิโคเนียที่รวบรวมได้

สถานที่ศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ตลาดนัดจตุจักร. คณะเกษตรศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. หอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน. คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. สวนหลวง ร.9. สวนนงนุช จังหวัดชลบุรี.

ระยะเวลา

กรกฎาคม 2542 ถึง กันยายน 2542

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 แสดงลักษณะของเหง้าของเฮลิโคเนีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะของคอกย่อยของเฮลิโคเนีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 แสดงลักษณะของผลสุกที่จะติดเมล็ดอยู่ภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

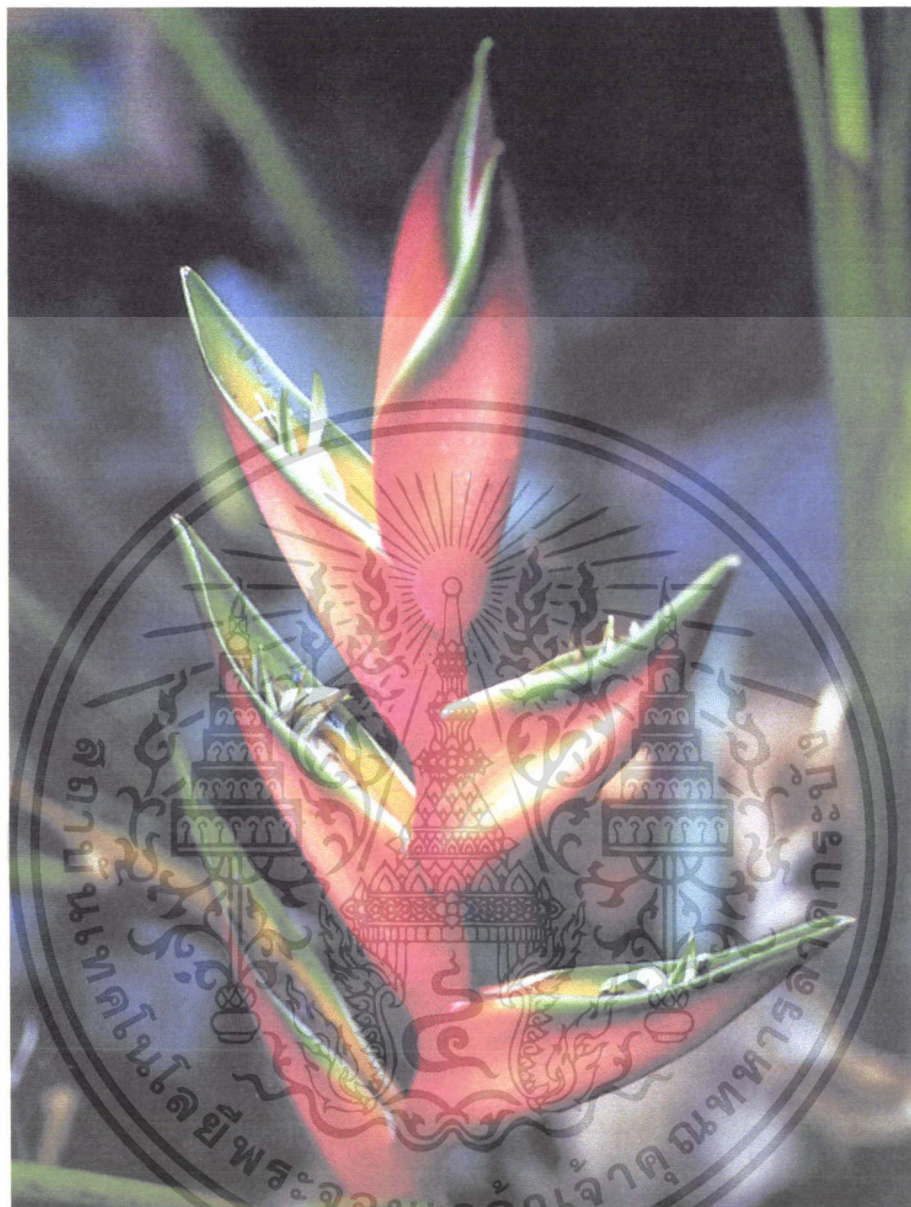
ภาพที่ 4 แสดงลักษณะของแมลงศัตรูสำคัญของเฮลิโคเนีย (มดกับเพลี้ย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษา

เฮลิโคเนียปีไฮ

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Heliconia Bihai</u> (L.) L. 'Lobster Claw One'
ชื่อไทย	:	ลือบสเตอร์คลอว์วัน
ชื่อสามัญ	:	Wild Plantain
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	musiod
ถิ่นกำเนิด	:	ทางตอนเหนือของอเมริกาใต้
ลักษณะทั่วไป	:	ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ประมาณ 4 เมตร - กาบรองดอก 7-12 อัน สีแดงเข้ม ขอบและสันทางด้าน ปลายมีสีเขียวเข้มอมน้ำเงิน - เกนช่อดอก สีแดง - ดอก สีเขียว โคนกลีบดอกสีขาว - รังไข่ สีขาว
ลักษณะพิเศษ	:	ผิวต้นมีจุดสีแดง กระจายทั่วไป ครึ่งล่างของเส้นกลางใบมีสีน้ำตาลเข้มแกมแดง ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย
สภาพปลูกที่เหมาะสม	:	ดินระบายน้ำดี แสงจัด

ภาพที่ 5 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียบิไฮ (ลือบสเตอร์คลอว์วัน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียคาริเนีย

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia caribaea</i> Lamarck 'Purpurea'
ชื่อไทย	:	ก้ามปูแดงดอกใหญ่ เพอเพอเรีย
ชื่อสามัญ	:	Balisier
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ถิ่นกำเนิด	:	หมู่เกาะเวสต์อินดีสในทะเลแคริบเบียน และพบปลูกเลี้ยงกัน มากที่ฮาวาย ฟลอริดา และคอสตาริกา
ลักษณะทั่วไป	:	ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ประมาณ 6 เมตร - กาบรองดอก 5 – 22 อัน สีแดง ขอบสีเหลือง กาบรอง ดอกอันล่างสุดของช่อดอกมีสันสีเขียว - แฉกช่อดอก สีแดง - ดอก เหลือบสีเขียว โคนกลีบดอกสีขาว ปลายกลีบดอกมีสี เขียว - รังไข่ สีขาวหรือสีครีม
ลักษณะพิเศษ	:	บริเวณผิวด้าน ก้านใบ และแผ่นใบทางด้านล่างของต้น รวมทั้ง กาบรองดอกทางช่วงล่าง ๆ ของช่อดอกมีสารพวกซีฟีนีลักษณะ เป็นผงละเอียดสีขาวปกคลุม (มีนวล)

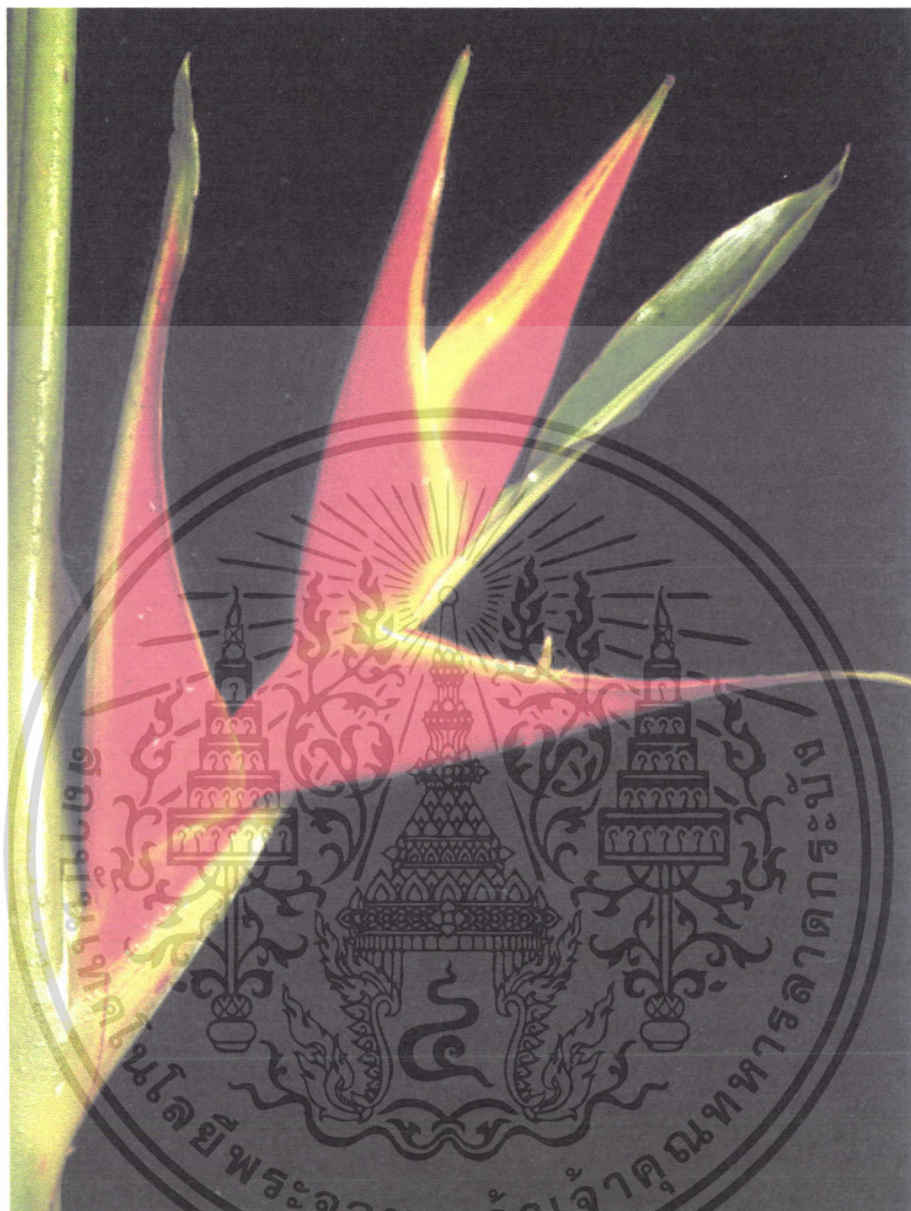

ภาพที่ 6 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียคาริเบีย (เพอเพอเรีย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียลูกผสมคาริเบีย และเฮลิโคเนียปิไซ

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia caribaea</i> Lamarck x <i>H. bihai</i> (L.) L. 'Kawauchi'
ชื่อไทย	:	คาวายูชิ
ชื่อสามัญ	:	Kawauchi
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดที่แน่นอน พบปลูกเลี้ยงกันมากที่ฮาวาย เกรเนดา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ประมาณ 3 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 5 – 7 อัน สีแดงขอบสีเหลืองทอง ปลายสีเขียว กาบรองดอกช่วงล่าง ๆ ของช่อดอกมีสันสีเขียว - แขนช่อดอก สีแดง แขนช่อดอกช่วงบน ๆ ของช่อดอกมีสันสีเขียว - ดอก สีเขียว โคนกลีบดอกสีขาว - รังไข่ สีขาว หรือสีเหลืองซีด
ลักษณะพิเศษ	:	บริเวณพีดัน ก้านใบ และเส้นกลางใบทางช่วงล่าง ๆ ของแผ่นใบรวมทั้งกาบรองดอกทางช่วงล่าง ๆ ของช่อดอก มีสารพวกสีม่วงลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาวปกคลุม (มีนวล)

ภาพที่ 7 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมคาริเบียและบิโซ (คาวายูชิ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียแชมป์เนียนา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Heliconia Champhciana</u> Griggs. 'Maya Gold'
ชื่อไทย	:	มายาโกลด์
ชื่ออื่น ๆ	:	COOPER'S SEED ; HONDURAS ; MAYAN GOLD ; YELLOW BOURGAEANA (ฮาวาย)
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ถิ่นกำเนิด	:	เบลิซ กัวเตมาลา และฮอนดูรัส พบปลูกเลี้ยงมากที่ฮาวาย ฟลอริดา และคอ스타ริกา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ประมาณ 2-5 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 5-13 อัน สีเหลืองถึงสีเหลืองทอง สันทางด้านปลายและปลายสุดมีสีเขียว กาบรองดอกบางอันจะมีจุดประสีน้ำตาลเข้มแกมแดงเล็กน้อย กาบรองดอกอันล่างสุดของช่อดอกจะมีสีค่อนข้างเขียว กาบรองดอกทางช่วงล่างของช่อดอกจะไม่ซ้อนเกยกัน - แกนช่อดอก สีเหลืองถึงสีเหลืองทอง - ดอก สีเขียว โคนกลีบดอกสีขาว - รังไข่ สีเหลืองซีด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 8 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียแชมปีเนียนา (มายาโกลด์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียคาร์ตาเซีย

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Heliconia Chartacea</u> Lane ex Barreiros 'Sexy Ping'
ชื่อไทย	:	เซ็กซีพังก์
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสกุล	:	Flamigo, Rosco-Pendula เดิมเรียกว่า H. reticulata
ถิ่นกำเนิด	:	กายอานา และแถบลุ่มแม่น้ำอะมาซอน พบปลูกเลี้ยงมากที่ ฮาวาย ฟลอริดา คอสตาริกา และหมู่เกาะบาร์เบโดส
ลักษณะทั่วไป	:	ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ประมาณ 4 เมตร - กาบรองดอก 4 - 28 อัน สีชมพูสด ขอบและปลายสีเขียว นวลถึงสีเขียวเป็นแถบกว้าง - แกนช่อดอก สีแดงอมชมพูสด - ดอก สีเขียวเข้ม โคนกลีบดอกมีสีอ่อนกว่า - ไร่ไข่ สีครีม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 9 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียคาร์ตาเซีย (เซ็กซีฟิงค์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียคอลลินเซียนา

- ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Heliconia collinsiana* Griggs
var. *collinsiana*
- ชื่อไทย : คอลลินเซียนา
- ชื่อสามัญ : Collinsiana
- วงศ์ : Heliconiaceae
- สกุล : Heliconia
- ถิ่นกำเนิด : ทางตอนใต้ของเม็กซิโก จนถึงตอนกลางของนิการากัว
- ลักษณะทั่วไป : ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ประมาณ 5 เมตร
- กาบรองดอก 6 – 14 อัน สีส้มแดงถึงสีแดงเข้ม กาบรองดอกที่ยังพัฒนาเติบโตไม่เต็มที่ จะมีโคนและพบทางด้านโคนสีเหลือง บางครั้งที่สันและปลายของกาบรองดอกบางอันจะมีสีเขียว
  - แกนช่อดอก สีแดง ยกเว้นแกนช่อดอกทางช่วงปลาย ๆ ของช่อดอกจะมีสีเหลืองถึงสีเหลืองแดง
  - ดอก สีเหลืองถึงสีส้มเหลือง
  - รังไข่ สีเหลือง
- ลักษณะทั่วไป : ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ประมาณ 5 เมตร
- กาบรองดอก 6 – 14 อัน สีส้มแดงถึงสีแดงเข้ม กาบรองดอกที่ยังพัฒนาเติบโตไม่เต็มที่ จะมีโคนและขอบทางด้านโคนสีเหลืองบางครั้งที่สันและปลายของกาบรองบางอันจะมีสีเขียว
  - แกนช่อดอก สีแดง ยกเว้นช่อดอกทางช่วงปลาย ๆ ของช่อดอกจะมีสีเหลืองถึงสีเหลืองแดง
  - ดอก สีเหลืองถึงสีส้มเหลือง
  - รังไข่ สีเหลือง
- ลักษณะพิเศษ : บริเวณพีดัน แผ่นใบทางช่วงล่าง ๆ ของต้น และพีดอกมีสารพวกซีคิงลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาวปกคลุม (มีนวล) เส้นกลางใบทางช่วงล่าง ๆ ของแผ่นใบมีรอยชำ หรือมีแถบสีน้ำตาลเข้มแกมแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 10 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียคอลลินเซียนา (คอลลินเซียนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียเคนซิฟลอร่า

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Heliconia densiflora</u> Verlot. 'Fire Flash'
ชื่อไทย	:	ไฟร์แฟลช
ชื่อสามัญ	:	Heliconia Fire Flash
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดที่แน่นอน พบปลูกเลี้ยงมากที่ฮาวาย ฟลอริดา คอ스타ริกา และออสเตรเลีย
ลักษณะทั่วไป	:	ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ประมาณ 2 เมตร <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 4-5 อัน สีแดงอมส้มถึงสีแดง โคนสีเหลืองถึงสีเหลืองทอง รวมทั้งสันทางด้านโคนด้วย ส่วนทางด้านโคนของกาบรองดอกทางช่วงบน ๆ ของช่อดอกจะมีสีเหลืองเป็นบริเวณกว้างมากขึ้น - แขนช่อดอก สีแดง ยกเว้นแกนช่อดอกทางช่วงบน ๆ ของช่อดอก จะมีสีเหลืองถึงสีเหลืองทอง - ดอก สีส้ม ทางด้านโคนกลีบมีสีอ่อนกว่าหรือเป็นสีเหลืองปลายสุดสีเขียว - รังไข่ สีส้ม โคนสีเหลือง เมื่อมีอายุมากขึ้นทางด้านบนจะมีจุดสีเขียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 11 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียเคนซิฟลอร่า (ไฟร์แฟลช)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียอีพิสโคพาลิส

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Heliconia episcopalis</u> Vellozo
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อไทย	:	อีพิสโคพาลิส
ชื่ออื่นๆ	:	Spear ; Arrow ; Gold Fish (ฮาวาย) ; Prayer (คอสตาริกา)
ถิ่นกำเนิด	:	แถบลุ่มน้ำอะมาซอนของทวีปอเมริกาใต้ และทางตอนเหนือของบราซิล ปลูกเลี้ยงกันมากที่ฮาวาย ฟลอริดา และคอสตาริกา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นประมาณ 1 – 2 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 18 – 24 อัน กาบรองดอกทางช่วงล่าง ๆ ของช่อดอกมีสีส้มเหลือง โคนสีแดง ขอบสีเหลืองอมเขียว สันสีเขียว กาบรองดอกทางช่วงบน ๆ ของช่อดอกมีสีเหลืองหรือสีส้ม บางครั้งก็มีขอบสีเหลืองแกมช่อดอก สีเหลืองถึงสีส้ม - ดอก สีส้ม โคนกลีบดอกสีเหลือง - รังไข่ สีส้มสด - ออกดอกตลอดปี

ภาพที่ 12 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียอีพิสโคพาลิส (อีพิสโคพาลิส)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียฮอร์ชูลา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia hirsuta</i> L.f. 'Costa Flores'
ชื่อสามัญ	:	-
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	<i>Heliconia</i>
ชื่อไทย	:	คอสตาฟลอเรส
ชื่ออื่น ๆ	:	Subulata (คอสตาริกา)
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดแน่นอน พบว่าปลูกเลี้ยงมากที่คอสตาริกา ความสูงต้นประมาณ 1-2 เมตร
		- กาบรองดอก 6-8 อัน สีแดง
		- เกนช่อดอก สีแดง
		- ดอก สีเหลือง ทางปลายกลีบดอกมีแถบสีเขียวเข้มปลายสุด สีขาว
		- รังไข่ สีแดง ด้านโคนสีเหลือง
ลักษณะพิเศษ	:	การรองดอกค่อนข้างป้อมสั้น ออกดอกตลอดปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 13 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียเซอร์ชูด้า (คอสตาฟลอเรส)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียอินดิกา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia indica</i> Lamarck 'Striata'
ชื่อไทย	:	กล้วยต่าง
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่ออื่น ๆ	:	Aureo – Striata, Yellow – Striped Heliconia (ฮาวาย) เดิมเรียกว่า H. Striata
ถิ่นกำเนิด	:	หมู่เกาะแถบแปซิฟิกใต้ และปลูกเลี้ยงมากที่ฮาวาย ฟลอริดา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ประมาณ 5 – 6 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 4–7 อัน สีเขียวและมีเส้นสีขาวหรือสีเหลืองอมเหลือง อมเขียว คาดตลอดความยาวของกาบรองดอกข้างครึ่งส่วน โคนที่ติดกับแกนช่อดอกจะมีสีเหลือง - แกนช่อดอก สีเขียว - ดอก สีเขียว - รังไข่ สีส้ม
ลักษณะพิเศษ	:	ใบสีเขียว ค้างสีขาวหรือสีเหลืองอมเขียว เป็นเส้นตามแนวเส้นใบ หรือต่างเป็นพื้นทั้งบนใบและใต้ใบ พื้นแปรต่างกันไปตามยวบริเวณเส้นกลางใบ และก้านใบมีสีขาวหรือสีเหลืองหรือเป็นเส้นสีเขียว และมีเส้นสีขาวหรือสีเหลืองอมเขียวตลอดความยาว

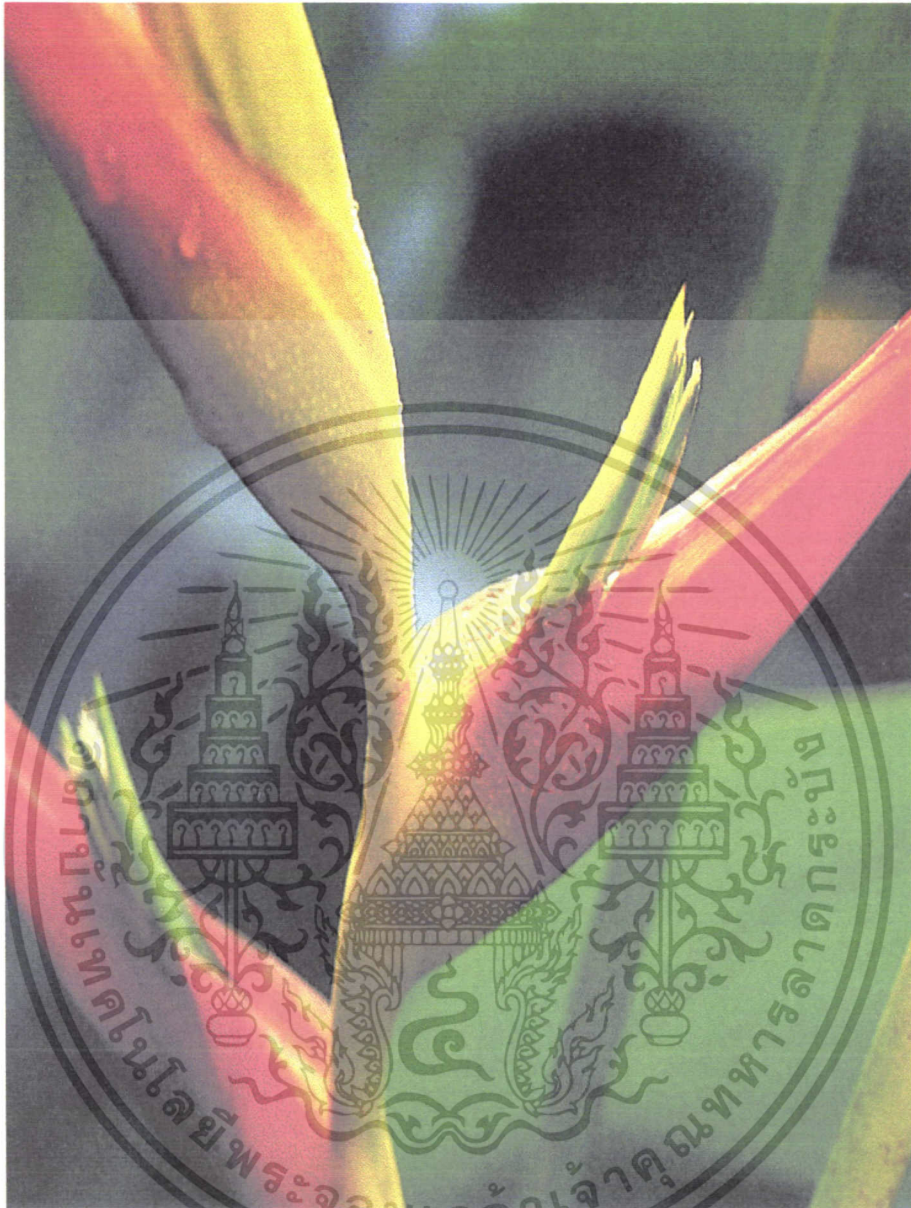
ภาพที่ 14 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียอินดิกา (กล้วยค้าง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียลาติสพาธา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia latispatha</i> Bentham 'Distans'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อไทย	:	คิสแทนส์
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดแน่นอน ปลูกเลี้ยงมากที่ฮาวาย ฟลอริดา และ เกาะบาร์เบโดสในทะเลแคริบเบียน และเวเนซุเอลา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ไม่เกิน 3 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 3 – 7 อัน สีแดง ครึ่งทางด้านโคนสีเหลือง สีเหลืองทอง หรือสีเหลืองอมเขียว กาบรองดอกทางด้าน ล่าง ๆ ของช่อดอกมีสันและปลายสีเขียว ส่วนกาบรองดอก อันต่ำสุดของช่อดอกจะมีใบขนาดเล็กสีเขียวที่ปลาย - แกนช่อดอก สีเหลืองบ้างก็เหลืองสีเขียว - ดอก สีเหลืองอมเขียวซีด ๆ ปลายกลีบและ โคนกลีบดอกมีสี เขียวเข้ม - รังไข่ สีเขียวสด โคนสีเหลืองซีด
ลักษณะพิเศษ	:	ขอบใบเป็นคลื่น ใบแก่มีขอบใบสีน้ำตาลเข้มแกมแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 15 แสดงลักษณะของคอกพันธุเฮลิโคเนียลาทิสพารา (คิสแทนส์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียลึงกุลตา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia lingulata</i> Ruiz & Pavon 'Fan'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อไทย	:	แฟน
ชื่ออื่น ๆ	:	Candelabra ; Yellow fan (ฮาวาย), Southern cross ; Yellow lance (คอสตาริกา)
ถิ่นกำเนิด	:	เปรูจนถึงโบลิเวีย และพบปลูกเลี้ยงกันมากที่ฮาวาย ฟลอริดา เกาะบาร์เบโดสในทะเลแคริบเบียน คอสตาริกา และบราซิล
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ไม่เกิน 6 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 7 - 27 อัน กาบรองดอกทางช่วงล่างจะยาวที่สุดแล้วจะสั้นลงหล่นกันไป มีสีเหลืองอมเขียว ด้านปลายสีแดงอมส้ม - แกนช่อดอก สีเหลืองถึงสีเหลืองอมเขียว - ดอก สีเหลือง สีเหลืองอมเขียวซีด - รังไข่ สีเขียวซีดถึงสีเขียว โคนสีเหลืองถึงสีเหลืองซีด เมื่อมีอายุมากขึ้นส่วนปลายจะมีสีเขียวเข้มขึ้น - ออกดอกตลอดทั้งปี

ภาพที่ 16 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลิงกูลาตา (แฟน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียลองจิฟลอร่า

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Heliconia longiflora</u> R.R. Smith
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อไทย	:	ล่องจิฟลอร่า
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Zingiberoid
ถิ่นกำเนิด	:	นิการากัวถึงโคลัมเบีย และปลูกเลี้ยงกันมากที่ฟลอริดา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ประมาณ 5 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 4-8 อัน มีสีส้มเหลืองถึงสีส้มเข้ม กาบรองดอกอันล่างสุดของช่อดอกมีใบขนาดเล็กสีเขียวที่ปลาย - แกนช่อดอก สีเหลืองส้มถึงสีส้ม - ดอก สีเหลืองปลายกลีบดอกสีเหลืองซีดหรือเป็นสีขาว - รังไข่ สีส้ม ด้านปลายสีเขียว
ลักษณะพิเศษ	:	กลีบดอกยาวเด่นสะดุดตา

ภาพที่ 17 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลองจิปลอร่า (ลองจิปลอร่า)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียมาร์จินาตา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Heliconia marginata</u> (Griggs) Pittier
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อไทย	:	มาร์จินาตา
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	musoid
ถิ่นกำเนิด	:	คอ스타ริกาถึงเปรู และปลูกเลี้ยงกันมากที่ฮาวาย ฟลอริดา เกาะบาร์เบโดสในทะเลแคริบเบียน และบราซิล
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ประมาณ 2-5 เมตร แผ่นใบและก้านใบแข็ง และมักตั้งตรง ใบคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขอบใบขนานกันหรือเกือบขนานกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่อดอกห้อย สีแดง กาบรองดอก 5-15 อัน มีสีแดง ขอบและปลายสีเหลืองถึงสีเหลืองทอง - แกนช่อดอก สีแดงหรือมีสีเหลืองปนเล็กน้อย - ดอก สีเหลืองซีดถึงสีเหลืองสด หรือเป็นสีส้ม - รังไข่ สีเหลืองครีม หรือสีเหลือง - ออกดอกตลอดทั้งปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 18 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียมาร์จินาตา (มาร์จินาตา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียมาเรีย

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia mariae</i> J.D. Hooker
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	Beefsteak Heliconia
ชื่อไทย	:	บีฟสเต็ก
ชื่ออื่น ๆ	:	Beefsteak Heliconia, Firecracker (คอสตาริกา)
ถิ่นกำเนิด	:	กัวเตมาลาถึงโคลัมเบีย
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ไม่เกิน 7.5 เมตร ใบยาวประมาณ 1.7 – 2.5 เซนติเมตร ฐานใบตัดตรงและมี 2 ด้านไม่เท่ากัน ใบป้านมนหรือแหลม บริเวณเส้นกลางใบทางช่วงล่าง ๆ ของต้น รวมทั้งก้านใบจะเหลือบน้ำตาลเข้มแกมแดง หรือมีจุดสีน้ำตาลกระจายทั่วไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 40 – 65 อัน สีแดง - แกนช่อดอก สีเหลืองถึงสีแดง - ดอก สีแดง โคนกลีบดอกสีขาว - รังไข่ สีขาว
ลักษณะพิเศษ	:	<p>ช่วงฤดูฝนกาบรองดอกจะมีสีสดกว่าช่วงฤดูร้อน ช่อดอกและก้านช่อดอกมีสารพวกขี้ผึ้งลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาวปกคลุม (มีนวน)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ออกดอกตลอดปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 19 แสดงลักษณะของคอกพันธุเฮติโคเนียมาเรีย (บีฟสเติก)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียแมเซียเซีย

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia mathiasiae</i> Danails & Stiles 'Pacal'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อไทย	:	พาคาล
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Zingiberoid
ถิ่นกำเนิด	:	ทางตอนใต้ของเม็กซิโกถึงนิการากัว ปลูกเลี้ยงกันมากที่ฮาวาย และฟลอริดา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ประมาณ 1 – 5 เมตร ใบขนาดเล็กรูปรี ตรงกลางกว้างมากที่สุด ปลายใบทั้ง 2 ข้างแหลม ก้านใบสั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 5 – 6 อัน สีแดงอมส้มถึงสีแดงเข้ม กาบรองดอกอันล่างสุดของช่อดอกจะมีสันทางด้านปลายและปลายสุดสีเขียว และมีใบขนาดเล็กสีเขียวที่ปลาย - แกนช่อดอก สีแดง - ดอก สีเหลือง ปลายกลีบดอกสีเขียวเข้ม - รังไข่ สีเขียวสดถึงสีเขียวเข้ม โคนสีเหลือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 20 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียแมเซียเซีย (พาคาล)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียเมทัลลิกา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia metallica</i> Planchon & Linden ex Hooker
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อไทย	:	คล้าแสงอาทิตย์
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Cannoid
ถิ่นกำเนิด	:	ฮอนดูรัสไปจนถึงทางตะวันตกเฉียงเหนือของโคลัมเบียและทางแถบโบลิเวีย
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นไม่เกิน 4 เมตร ใบคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขอบใบขนานกันหรือเกือบขนานกันทั้งรูปไข่กลับ คือ มีส่วนปลายกว้างกว่าส่วนโคน ฐานใบรูปลิ้น ใบยาวประมาณ 0.25 – 1.4 เมตร ผิวใบสีเขียว เส้นกลางใบเหลืองสีน้ำตาล หลังใบสีม่วงแดงหรือสีม่วง ก้านใบยาวได้ถึง 30 เซนติเมตรสีม่วงแดงถึงสีม่วง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่อดอกตั้ง ยาวประมาณ 7 – 25 เซนติเมตร - กาบรองดอก 3 – 8 อัน สีเขียวถึงสีแดง ถ้าเป็นสีแดงกาบรองดอกอันล่างสุดของช่อดอกจะมีสีส้มและปลายเป็นสีเขียว - แกนช่อดอก สีแดงถึงสีเขียว - ดอก สีแดงอมชมพูถึงสีม่วง ปลายกลีบดอกสีขาว โคนกลีบดอกบริเวณที่ติดกับก้านดอกมีสีเขียวเข้มเกือบดำ - รังไข่ สีม่วงถึงสีม่วงเข้ม โคนสีขาว - ปกติจะออกดอกเมื่อกอมีขนาดใหญ่ และออกดอกได้ดีในที่ที่มีอากาศเย็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 21 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียเมตลิกา (คล้าแสงอาทิตย์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียลูกผสมนิกเกอร์เรียนซิส

- ชื่อวิทยาศาสตร์ : Heliconia x nickeriensis Mass & derooij
(Heliconia Psittacorum x H. marginata)
- วงศ์ : Heliconiaceae
- สกุล : Heliconia
- ชื่อไทย : นิกเกอร์เรียนซิส
- ชื่ออื่น ๆ : Nicky (ฮาวาย คอสตาริกา); Nicky Spike (คอสตาริกา) เดิม
เรียกว่า H. nickeriensis
- ถิ่นกำเนิด : กายอานาและสุรินัม
- ลักษณะการเจริญเติบโต : Musoid
- ลักษณะทั่วไป : ความสูงต้นประมาณ 4 เมตร เป็นลูกผสมระหว่าง Heliconia psittacorum กับ H. marginata ทรงต้นพุ่มเรียว แผ่นใบยาวคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขอบใบขนานกันหรือเกือบขนาน ปลายใบแหลม โคนใบมนใบยาวประมาณ 0.25 – 0.84 เมตร
- ช่อดอกตั้ง ยาวประมาณ 10 – 20 เซนติเมตร
  - กาบรองดอก 3 – 7 อัน สีแดง ทางด้านโคน ขอบและปลายสุดมีสีเหลือง ถึงสีเหลืองทอง
  - แกนช่อดอก สีเหลืองเหลืองส้มหรือมีปื้นสีแดงกระจายเล็กน้อย
  - ดอก สีเหลืองถึงสีเหลืองทอง
  - รังไข่ สีเหลืองเข้ม ส่วนโคนมีสีเหลืองอ่อนกว่า
  - ออกดอกตลอดทั้งปี

ภาพที่ 22 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมนิกเกอรีนซิส (นิกเกอรีนซิส)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียออร์โธไตรชา

- ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Heliconia orthotricha* L. Anderss
'(B)' (ไม้ทรานซื่อพันธุ์ที่แน่นอน)
- วงศ์ : Heliconiaceae
- สกุล : Heliconia
- ชื่อไทย : -
- ชื่ออื่น ๆ : -
- ถิ่นกำเนิด : ไม้ทรานซื่อถิ่นกำเนิดที่แน่นอน พบว่าปลูกเลี้ยงกันมากที่ฮาวาย และฟลอริดา
- ลักษณะทั่วไป : ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ไม่เกิน 5 เมตร กาบรองดอก สีแดงอมชมพู ทางด้านโคนมีสีครีมเป็นบริเวณค่อนข้างกว้าง ขอบสีเขียวเข้ม ขอบทางด้านโคนมีสีเหลืองเล็กน้อย กาบรองดอกช่วงล่าง ๆ ของช่อดอกมีสันสีเขียวเข้ม และจะมีสีเขียวเข้มกว่า กาบรองดอกช่วงบน
- แกนช่อดอก สีขาวครีมถึงสีเหลืองครีมอมสีชมพูถึงสีออกแดง
  - ดอก สีเขียว โคนกลีบดอกสีขาว ปลายกลีบดอกสีเขียวอ่อนกว่า
  - รังไข่ สีขาว
- ลักษณะพิเศษ : บริเวณพิวตัน ก้านใบ และเส้นกลางใบมีสีม่วงแดง

ภาพที่ 23 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียออร์โธโครา (ออร์โธโครา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียพลาทิสตาซิส

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia platystachys</i> Baker
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อไทย	:	เฮ็กชื่อออเรนจ์
ชื่ออื่น ๆ	:	Red & Yellow Pendula (ฮาวาย), Sexy Orange (ฮาวาย คอสตาริกา)
ถิ่นกำเนิด	:	คอสตาริกา จนถึง โคลัมเบีย
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ประมาณ 3-4 เมตร ใบคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขอบใบขนานกันหรือเกือบขนาน ผิวใบเกลี้ยงเป็นมันหรือมีสารพอกขี้ผึ้ง ลักษณะเป็นพงละเอียดสีขาวปกคลุม (มีนวล) ที่ได้ใบปลายใบแหลม โคนใบรูปหัวใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่อดอกห้อย ยาวประมาณ 10-25 เซนติเมตร - กาบรองดอก 10-20 อัน สีแดงอมส้มบริเวณของทางด้านปลายมีสีเหลือง สันสีเหลืองและจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองเหลืองสีเขียวทางด้านปลาย - แฉกช่อดอก สีแดงถึงสีออกน้ำตาล แฉกช่อดอกทางช่วงปลาย ๆ ของช่อดอกมีสีเหลือง - ดอก สีเหลืองถึงสีเหลืองทอง โคนกลีบดอกมีสีอ่อนกว่าหรือเป็นสีเหลืองอมเขียว - รังไข่ สีครีม เมื่อมีอายุมากขึ้นจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองครีม
ลักษณะพิเศษ	:	<p>บริเวณผิวดัน ก้านใบ และเส้นกลางใบทางช่วงล่าง ๆ ของแผ่นใบรวมทั้งแผ่นใบทางช่วงล่าง ๆ ของต้น มีสารพอกขี้ผึ้งลักษณะเป็นพงละเอียดสีขาวปกคลุม (มีนวล)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ออกดอกตลอดทั้งปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

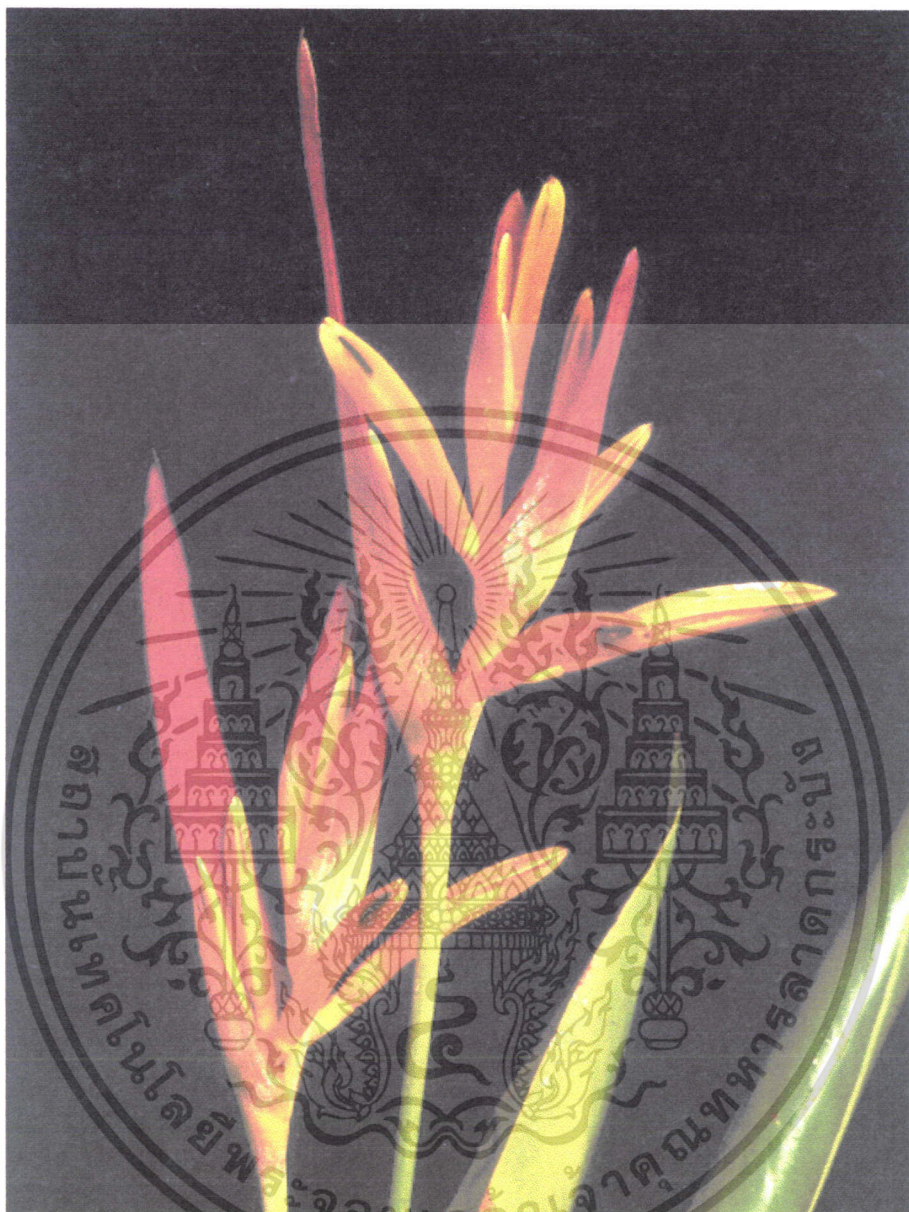
ภาพที่ 24 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียพลาทิสตาซิส (เซ็กซีออเรนจ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียชิตาคอรัม

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia psittacorum</i> L.f. 'Andromeda'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	Parrot's Flower, Parakeet Flower
ชื่อไทย	:	แอนโดรเมิดา
ชื่ออื่น ๆ	:	TAY (เคนมาร์ก) ลักษณะเหมือนกับแอนโดรเมิดาแต่กาบรอง ดอกมีสีแดงกว่า
ถิ่นกำเนิด	:	กายอานา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ไม่เกิน 2 เมตร ลักษณะต้น พอมเร็ว ใบคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างหรือแคบ ขอบใบ ขนานกันหรือเกือบขนาน หรือเป็นรูปรีตรงกลางกว้างสุด ปลาย ใบแหลม โคนใบมนหรือแหลมเป็นรูปติ่ม ใบยาวประมาณ 10 – 50 เซนติเมตร ผิวใบเกลี้ยงเป็นมัน ไม่มีขนปกคลุม ก้าน ใบยาวประมาณ 0.2 – 24 เซนติเมตร อาจมีผิวเป็นมันเหลือบสี แดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 3 – 5 อัน สีกาบรองดอกแปรปรวน แตกต่าง กันมากมาย ส่วนใหญ่ผิวกาบรองดอกด้านนอกมีสีส้มถึงสี แดง ส่วนโคนจะมีสีอ่อนกว่าบางครั้งก็เหลือบสีเขียว ที่ บริเวณสันส่วนผิวกาบรองดอกด้านในจะเหลือบสีส้มถึงสี แดงที่บริเวณ โคน - แกนช่อดอก สีส้ม สีส้มแดง หรือสีเขียว - ดอก สีส้ม ด้านปลายกลีบดอกมีแถบสีเขียวถึงสีเขียวเข้ม เกือบดำเป็นมันคาด ปลายสุดสีส้ม - รังไข่ สีส้มเข้ม ด้านโคนสีส้มอ่อนหรือสีเหลืองอมส้ม
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

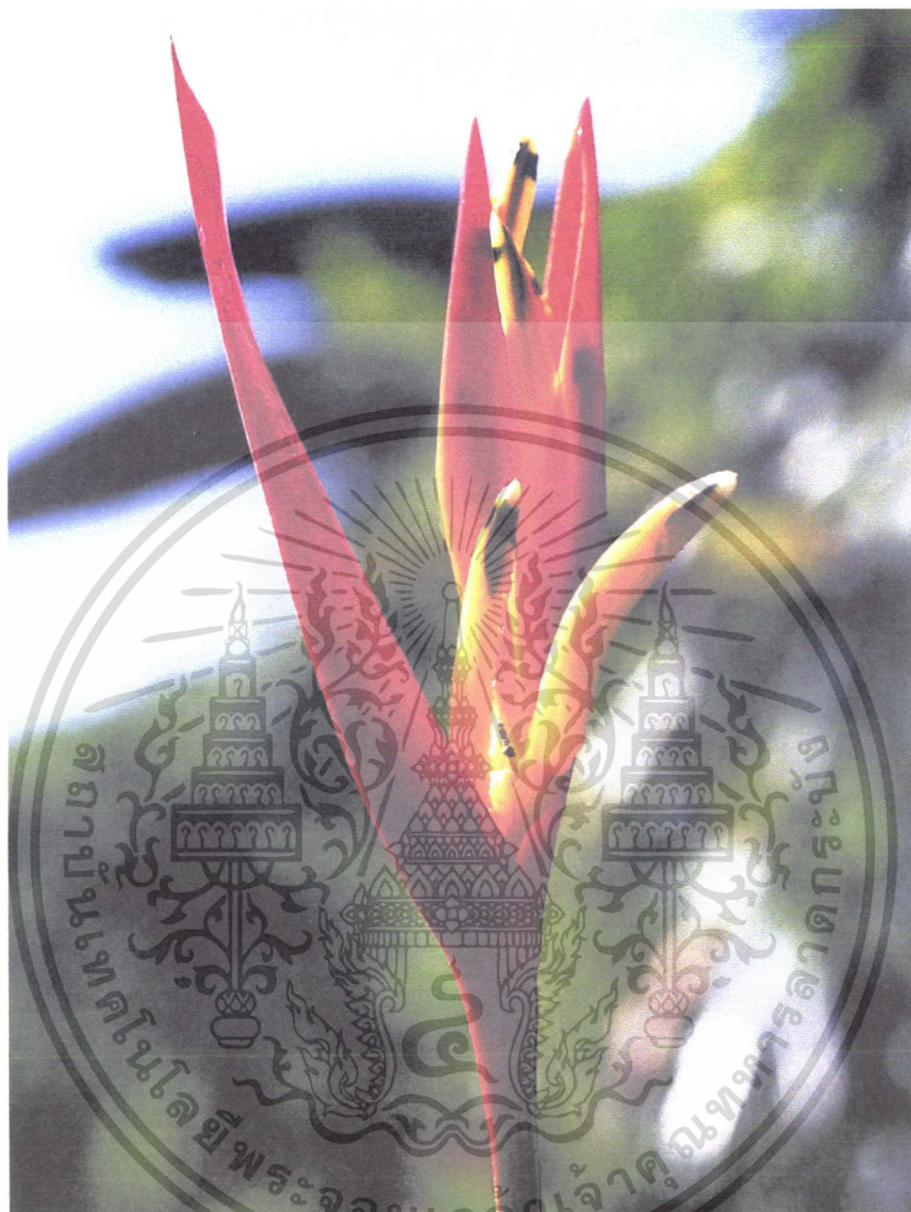
ภาพที่ 25 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตาคอรัม (แอนโดรเมิดา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียชิตตาคอร์รัม

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Heliconia psittacorum</u> L.f. 'Coverden Red'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	Parrot's Plantain
ชื่อไทย	:	คอฟเวอร์เดนเรด
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดแน่นอน
การเจริญเติบโต	:	Musoid
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ไม่เกิน 2 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 3-6 อัน สีแดงสดถึงสีแดงเข้ม โคนสีส้มถึงสีส้มแดง - เกนช่อดอก สีส้ม - ดอก สีส้ม ปลายกลีบดอกมีแถบสีเขียวเข้มคาด
ลักษณะพิเศษ	:	กาบรองดอกค่อนข้างอยู่ในแนวตั้ง ทำให้ช่อดอกดูหอมยาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 26 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตาคอรัม (คอฟเวอร์เคนเรด)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียชิตตากอรัม

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia psittacorum</i> L.f.
		'Emerald'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	Parrot's Plantain
ชื่อไทย	:	เอ็มเมอร์ลด์
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดแน่นอน
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ไม่เกิน 2 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 3-5 อัน สีชมพูอ่อนถึงสีชมพู โคนสีเหลืองครีมถึงสีเขียวครีม - แขนงช่อดอก สีเหลืองครีมถึงสีเขียวครีม - ดอก สีเหลืองอมเขียว โคนกลีบมีสีเขียวสด ปลายกลีบมีแถบสีเขียวเข้มเกือบดำคาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 27 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตาคอรัม (เอ็มเมอร์ลด์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียชิตตากอรัม

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia psittacorum</i> L.f. 'Kathy'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	Parrot's Flower.
ชื่อไทย	:	แคธี
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดแน่นอน
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ไม่เกิน 2 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 4-5 อัน สีแดงถึงสีแดงเข้มบริเวณโคนและขอบทางด้านโคนมีสีครีมเล็กน้อย กาบรองดอกทางช่วงล่าง ๆ ของช่อดอกมีสันสีเขียว - แกนช่อดอก สีแดงถึงสีแดงเข้ม แกนช่อดอกทางช่วงบน ๆ ของช่อดอกจะมีสีอ่อนกว่า - ดอก สีส้ม บริเวณปลายกลีบดอกมีแถบสีเขียวเข้มคาดปลายสุดสีขาวถึงสีส้ม - รังไข่ สีส้ม โคนสีเหลืองอ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

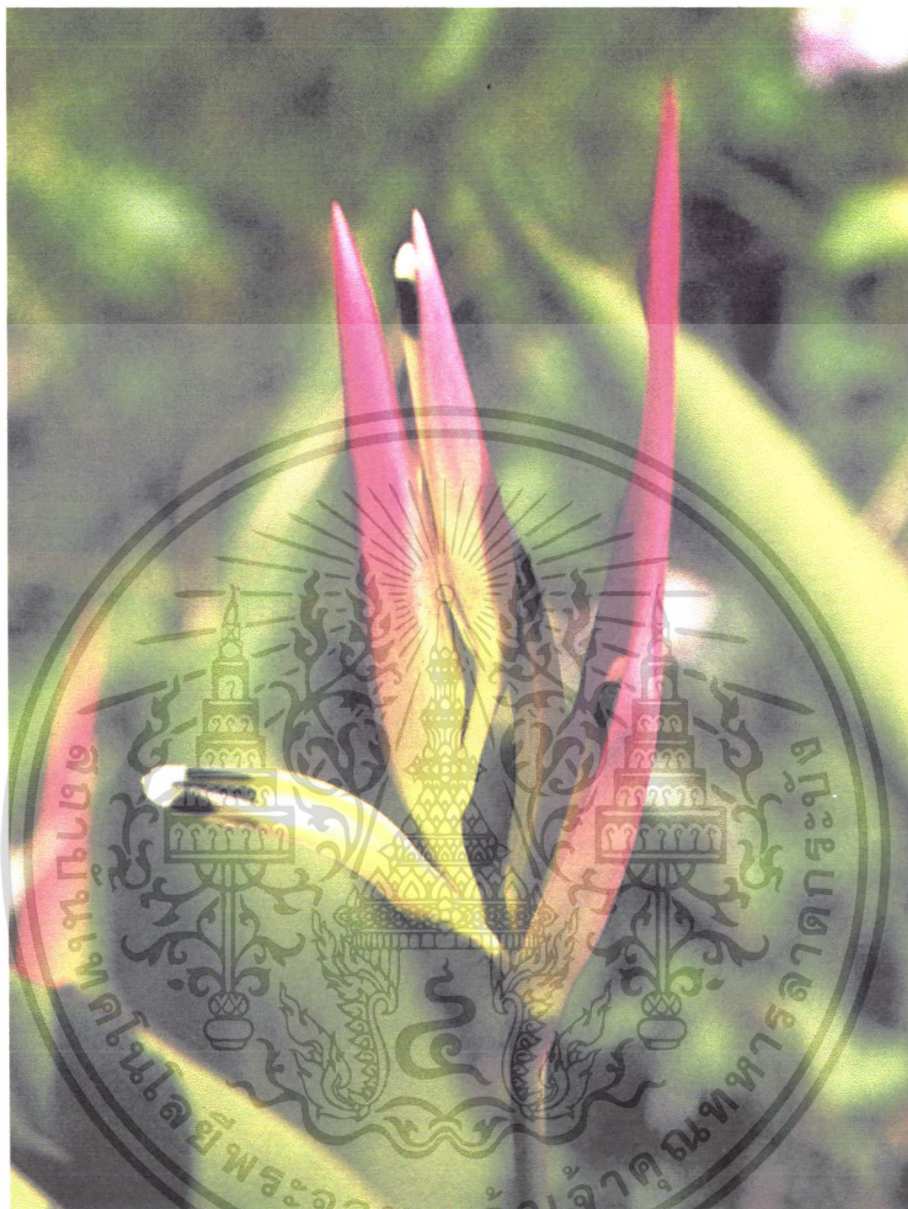
ภาพที่ 28 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตาคอรัม (แคธิ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียชิตาคอรัม

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia psittacorum</i> L.f. 'Luzille'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	Parrot's Plantain
ชื่อไทย	:	ลูซิลล์
ชื่ออื่น	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดแน่นอน
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ไม่เกิน 2 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก สีชมพูเข้ม โคลิสีเหลือง อมเขียวเล็กน้อย - เกนช่อดอก สีเหลืองครีมถึงสีเหลืองอมเขียว - ดอก สีเหลืองอมเขียวอ่อน โคนกลีบดอกมีสีเข้มกว่าปลาย กลีบดอกมีแถบสีเขียวเข้มคาดปลายสุดสีขาว
ลักษณะพิเศษ	:	ช่อดอกของลูซิลล์จะคล้ายกับพันธุ์เอ็มเมอร์ลด์และพันธุ์พาราตีท แต่กาบรองดอกจะหอมเรียกว่าเล็กน้อย และมีสีชมพูเข้มกว่า ส่วนโคนที่เป็นสีเหลืองอมเขียวจะเข้มกว่าทั้งสองพันธุ์ ดังกล่าว และบริเวณที่มีสีเหลืองอมเขียวนี้จะน้อยกว่าพันธุ์เอ็มเมอร์ลด์ แต่ใกล้เคียงกับพันธุ์พาราตีท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

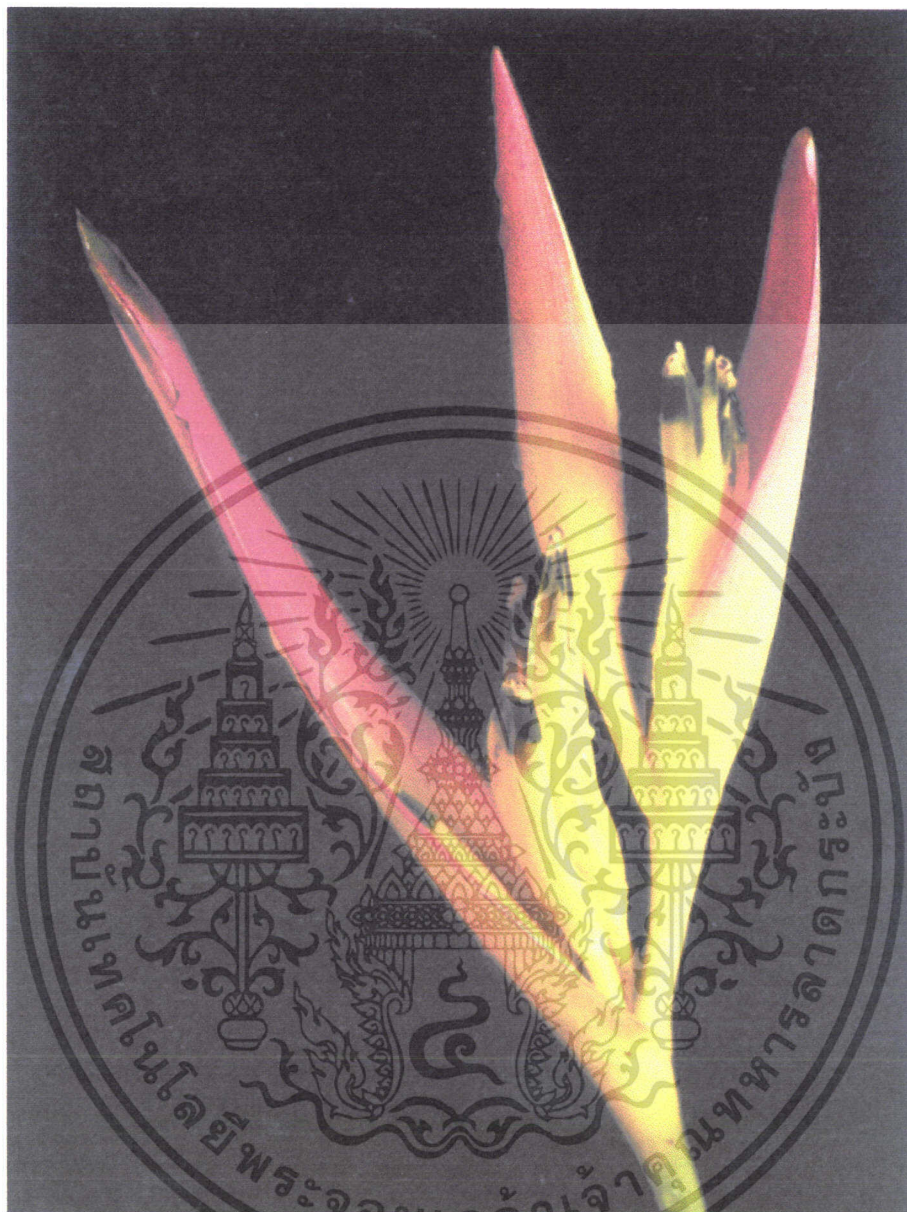
ภาพที่ 29 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตาคอรัม (ลูชิลด์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียชิตตากอรัม

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia psittacorum</i> L.f. 'Parakeet'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	Parakeet Flower
ชื่อไทย	:	พาราคีท ทropicัลมูน
ชื่ออื่น ๆ	:	Rhizomatosa (ฮาวาย, ฟลอริดา)
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดแน่นอน
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ไม่เกิน 2 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 4-5 อัน สีชมพูเข้มถึงสีแดง อมชมพู โคนสีเหลืองครีมหรือเหลืองสีเขียว - แกนช่อดอก สีครีมหรือสีเขียวซีด บางครั้งก็เหลืองสีเหลืองดอก สีเหลืองถึงสีส้ม ด้านปลายมีแถบสีเขียวเข้มคาดปลายสุดสีขาวหรือสีเหลือง - รังไข่ สีเขียว - ลักษณะพิเศษ ช่อดอกคล้ายกับพันธุ์เฮลิโคเนีย แต่กาบรองดอกจะสั้นป้อมกว่า และสีของกาบรองดอกจะมีสีชมพูเข้มกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

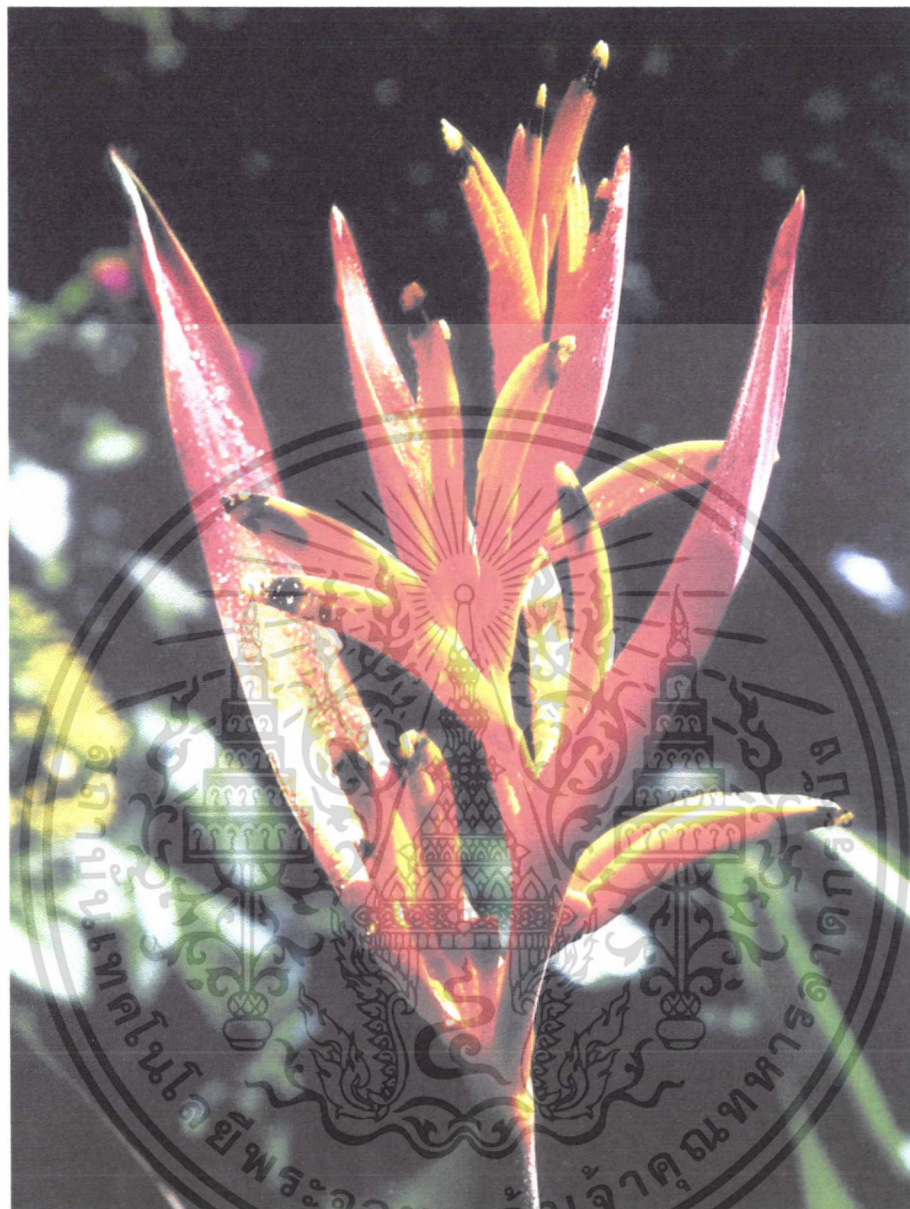
ภาพที่ 30 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตาคอรัม (พาราคีท)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียชิตตากอรัม

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia psittacorum</i> L.f. 'Petra'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	Parrot's Flower
ชื่อไทย	:	พีตรา
ชื่ออื่น ๆ	:	Petite
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดแน่นอน
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเต็มที่ไม่เกิน 2 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 4 - 6 อัน สีชมพูเข้มถึงสีแดงอมส้ม ด้านโคนมีสีอ่อนกว่า หรือเป็นสีชมพูครีม - แขนงช่อดอก สีส้มถึงสีแดง - ดอก สีส้ม ปลายกลีบดอกสีสารพวงขี้ผึ้ง ลักษณะเป็นพวงละเอียดสีขาวปกคลุม (มีนวล)
ลักษณะพิเศษ	:	ผิวกาบรองดอกมีสารพวงขี้ผึ้ง ลักษณะเป็นพวงละเอียดสีขาวปกคลุม (มีนวล)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

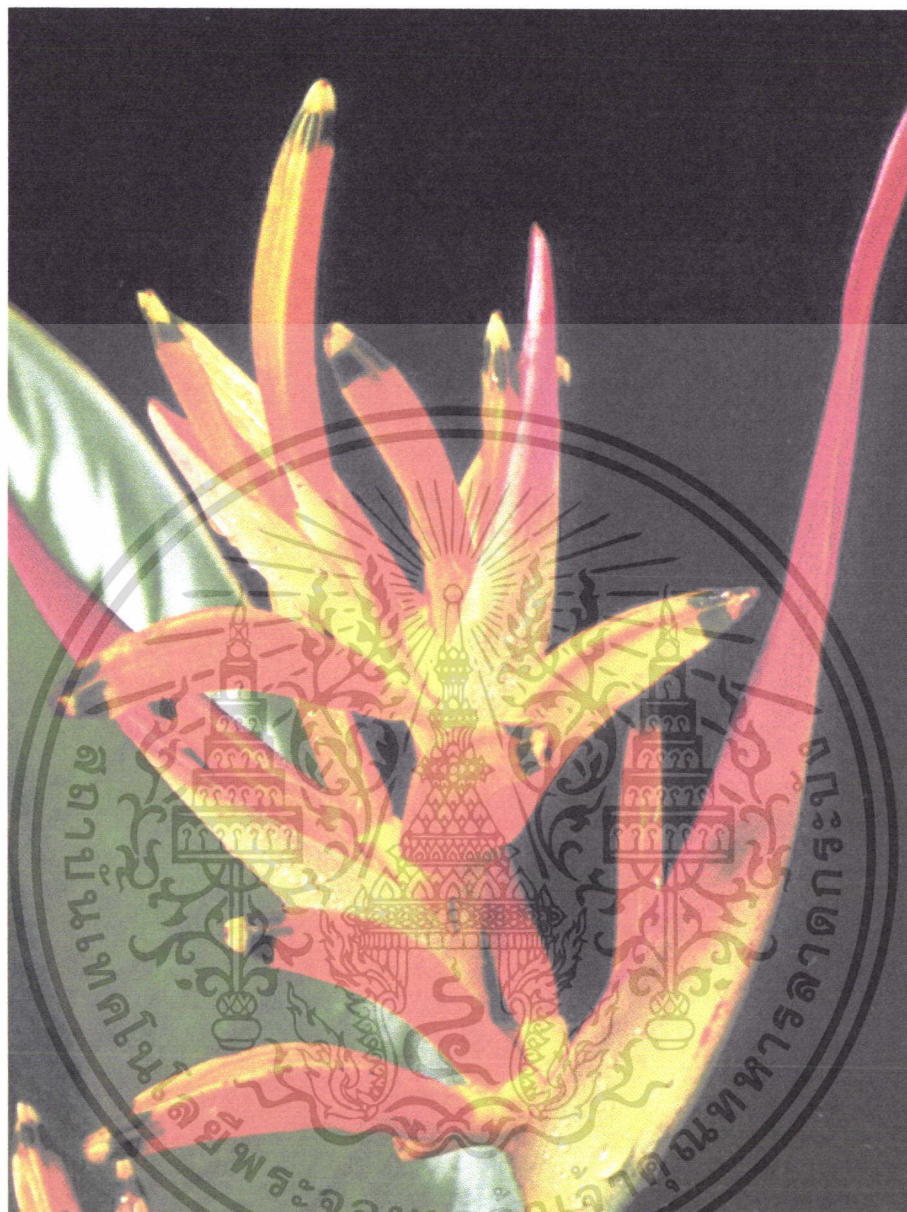
ภาพที่ 31 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิตาคอรัม (พีตรา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียชิตตาคอรัม

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia psittacorum</i> L.f.
		‘Sassy’
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	Parrot’s Flower
ชื่อไทย	:	แซสซี
ชื่ออื่น ๆ	:	Kaleidoscope (พลอริดา)
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดแน่นอน
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ไม่เกิน 2 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบดอก 4 – 6 อัน สีแดงอมชมพูถึงสีแดง โคนสีครีมถึงสีเขียวอ่อน กาบรองดอกทางช่วงล่าง ๆ ของช่อดอกจะมีสันและปลายสีเขียวเล็กน้อย - แกนช่อดอก สีขาวครีมถึงสีเขียว - ดอก สีส้ม ปลายกลีบดอกมีแถบสีเขียวเข้มคาด ปลายสุดสีขาว - รังไข่ สีเขียว โคนสีเหลืองอมเขียว
ลักษณะพิเศษ	:	กาบรองดอกค่อนข้างอ่อนป้อมและสั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 32 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียชิทาคอรัม (แซสซี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียลูกผสมชิตาคอรั้มกับสปาโทเซอร์ชินาทา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Heliconia psittacorum</u> L.f. x <u>H. spathocircinata</u> Aristeguieta 'Golden Torch Sunshine'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	-
ชื่อไทย	:	ชัน ไชนี่
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดแน่นอน
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นไม่เกิน 2 เมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 5-7 อัน สีเหลืองทอง มีรอยปื้นสีแดงกลาง ๆ โคนสีแดงสด - แกนช่อดอก สีเหลืองถึงสีเหลืองทอง มีรอยปื้นสีแดงถึงสีแดง - ดอก สีเหลืองถึงสีเหลืองทอง
ลักษณะพิเศษ	:	ลักษณะช่อดอกคล้ายพันธุ์เอเคเรียน ต่างกันที่กาบรองดอกของพันธุ์จะพอมเร็วมากกว่า บริเวณโคนที่มีสีเดงนั้นจะน้อยกว่า และมีสีอ่อนกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 33 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมชิตตาออร์ม
กับสปีโทเซอร์จินาตา (ชันไซค์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียลูกผสมรอลินเนียนา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<u>Heliconia psittacorum</u> L.f. 'Rauliniana x bihai'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	-
ชื่อไทย	:	รอลินเนียนา
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดที่แน่นอน ปลูกเลี้ยงกันมากที่ฮาวาย ฟลอริดา เวเนซุเอลา และบราซิล
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ไม่เกิน 5 เมตร ใบคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขอบใบขนานกันหรือเกือบขนานกัน ลักษณะเด่นของเฮลิโคเนียพันธุ์นี้ คือ เมื่อช่อดอกยังไม่เจริญเต็มที่ หรือมีความยาวไม่มากนัก ช่อดอกจะตั้งตรง แต่เมื่อช่อดอกยาวขึ้นหรือเจริญเติบโตเต็มที่ช่อดอกจะห้อยโค้งลงมาจัดว่าเป็นช่อดอกประเภทกิ่งตั้งกิ่งห้อย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 10 - 15 อัน สีแดง บริเวณขอบทางด้านปลายและปลายสุดมีสีเหลืองอมเขียว กาบรองดอกเรียงเวียนเป็นเกลียวไม่ซ้อนเกยกัน - แขนงช่อดอก สีแดง หักโค้งไปมา และมักจะคดไปมาไม่แน่นอน ทำให้ช่อดอกดูบิดเบี้ยว - ดอก สีเขียวทั้งดอก หรือโคนกลีบดอกมีสีขาวถึงสีเหลือง - รังไข่ สีขาว - ออกดอกเกือบตลอดทั้งปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 34 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียลูกผสมรอลินเนียนา (รอลินเนียนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียรอสตราตา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia rostrata</i> Ruiz & Pavón
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	-
ชื่อไทย	:	สร้อยกัทลี บันไดสวรรค์
ชื่ออื่น ๆ	:	Parrot's Beak ; Twirl (ฮาวาย)
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	เปรูจนถึงอาร์เจนตินา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นเมื่อโตเต็มที่ไม่เกิน 2 เมตร ใบค่อนข้างยาวคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขอบใบขนานกันหรือเกือบขนานกัน ยาวประมาณ 60 - 120 เซนติเมตร กว้างประมาณ 15-30 เซนติเมตร เส้นกลางใจของใบต่าง ๆ ของต้น รวมทั้งก้านใบมีสีแดง ใบแก่จะฉีกเป็นริ้วตลอดทั้งใบ ช่อดอกห้อย มีความยาวประมาณ 30 - 60 เซนติเมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 4 - 35 อัน สีแดง สันทางด้านปลายสีเหลือง ขอบทางด้านปลายสีเขียวหรือสีเหลือง ปลายสุดสีเหลือง รูปร่างคล้ายจงอยปากนก ค่อนข้างหนา เรียงสลับกันเป็น 2 แถว ใบแถวตั้งระนาบเดียวกัน และไม่ซ้อนเกยกัน มีสีแดง - แกนช่อดอก สีแดง หักคดไปมาเป็นคลื่น - ดอก สีเหลืองสด ทางโคนมีสีอ่อนกว่ากลีบดอกโค้งงอ - รังไข่ สีขาวออกดอกตลอดทั้งปี
ลักษณะพิเศษ	:	บางครั้งถ้าช่อดอกยาวมากอาจจะบิดเวียนเป็นเกลียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 35 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียรอสตราตา (สร้อยกัทลี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียโลมอนเนนซิส

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia Solomonensis</i> kress.
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	-
ชื่อไทย	:	โซโลมอน
ชื่ออื่น ๆ	:	Flag of the empire (คอสตาริกา)
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	เกาะโซโลมอนในมหาสมุทรแปซิฟิก
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ต้นที่โตเต็มที่มีความสูงได้ถึง 7 เมตร ใบมีขนาดใหญ่รูปร่างคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขอบใบขนานกันหรือเกือบขนานกัน ก้านใบยาว ช่อดอกห้อยยาว</p> <ul style="list-style-type: none"> - กาบรองดอก 10 – 18 อัน สีเขียว บางครั้งจะมีสีเหลืองที่โคนเล็กน้อย รูปร่างเรียวยาวและโค้งเล็กน้อย เรียงสลับกันเป็น 2 แถวในแนวตั้งระนาบเดียวกัน และไม่ซ้อนเกยกัน เผยให้เห็นแกนช่อดอกที่มีสีเขียว ลักษณะโค้งไปมาเป็นคลื่นเล็กน้อย - แกนช่อดอก สีเหลืองถึงสีเขียว - ดอก สีเขียว โคนกลีบดอกสีขาว กลีบดอกสีเขียว ด้านโคนกลีบดอกเป็นสีขาว กลีบดอกโค้ง ผลมีสีส้มเด่นสะดุดตามักออกดอกดีในที่ที่มีอากาศเย็น - รังไข่ สีเหลือง อมเขียวสด เมื่อแก่มากจะเป็นสีส้ม
ลักษณะพิเศษ	:	ช่อดอกมีสีเขียวตลอดทั้งช่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 36 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียโซโลมอนเนนซิส (โซโลมอน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิโคเนียสพิสา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia spissa</i> Griggs 'Mexico Red'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	-
ชื่อไทย	:	เม็กซิโกเรด
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ทางตอนใต้ของเม็กซิโก ฟลอริดา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นประมาณ 1-4 เมตร ใบยาวได้ถึง 1.2 เมตร ผิวใบเกลี้ยงไม่มีขนปกคลุม แต่บางครั้งเส้นกลางใบด้านใต้ใบจะมีขนปกคลุมเล็กน้อย ใบแก่ขอบใบมักจักเป็นริ้วตลอดทั้งใบ ก้านใบยาวได้ถึง 70 เซนติเมตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่อดอกยาวประมาณ 10-50 เซนติเมตร - กาบรองดอก 5-7 อัน สีแดงสดเหลือบสีชมพู บริเวณขอบและสันทางด้านปลายมีสีเหลืองอมเขียว ปลายสุดสีเขียว รูปเรียวยาวปลายแหลมและโค้งขึ้นเล็กน้อย เรียงเวียนเป็นเกลียวไม่ซ้อนกัน ผิวกาบรองดอกมีขนปกคลุม โดยเฉพาะที่บริเวณสัน - เกนช่อดอก สีชมพูหรือสีแดง กลีบดอกสีเหลือง สีเหลืองอมเขียว หรือสีขาวอมเขียว ผิวกลีบมีขนปกคลุม ผลยาว 7-9 มิลลิเมตร - เกนช่อดอก สีชมพูหรือสีแดง - ดอก สีเหลือง ปลายกลีบดอกสีเขียว - รังไข่ สีเขียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

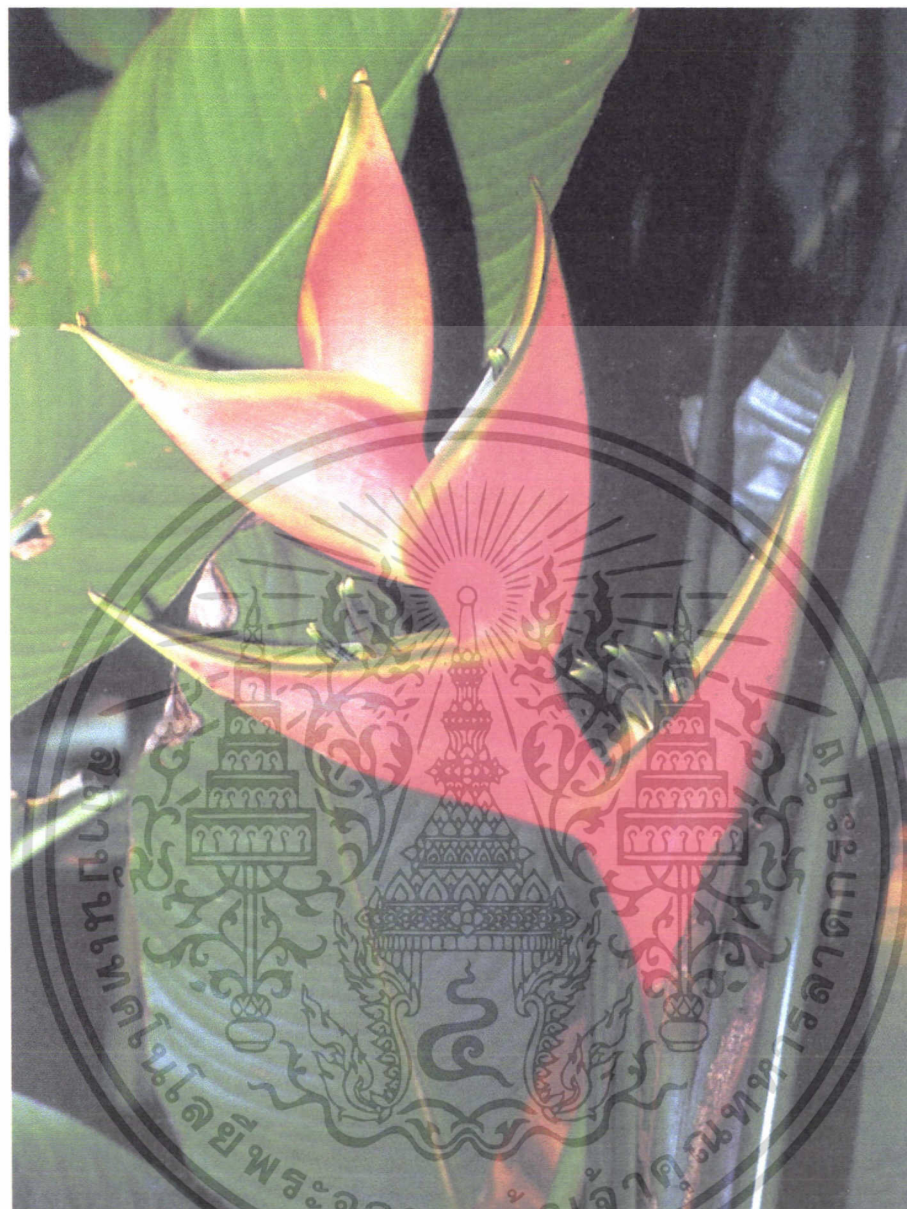
ภาพที่ 37 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียสพิตซา (เม็กซีโกเรด)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสลิวโกเนียสตรีกตา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia stricta</i> Huber. 'Las Cruces'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสกุล	:	-
ชื่อไทย	:	อัลฟา
ชื่ออื่น ๆ	:	Alpha (ฟลอริดา)
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ฟลอริดา คอสตาริกา
ลักษณะทั่วไป	:	<p>ความสูงต้นไม่เกิน 3 เมตร ใบคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขอบใบขนานกันหรือเกือบขนานกัน ผิวใบเกลี้ยง ไม่มีขนปกคลุม ก้านใบยาว 20 – 75 เซนติเมตร บางครั้งเป็นสีแดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่อดอกตั้ง ยาวประมาณ 20 – 30 เซนติเมตร - กาบรองดอก 4 - 6 อัน สีแดงอมส้มถึงสีแดง ขอบสีเขียว คัดมาเป็นแถบเล็ก ๆ สีเหลือง กาบรองดอกอันต่าง ๆ ของช่อดอกมีสันสีเขียวปลายกลีบดอกมีแถบสีเขียวสดคาดผล ยาวประมาณ 11 - 12 มิลลิเมตร - แขนงช่อดอก สีแดง - ดอก สีเขียว โคนกลีบและปลายกลีบดอกสีขาว - รังไข่ สีขาว
ลักษณะพิเศษ	:	<p>เส้นกลางใบของใบช่วงบน ๆ ของต้นมีสีน้ำตาลเข้มแกมแดง ก้านใบ แผ่นใบ และพื้ต้นมีสารพวกขี้ผึ้งลักษณะเป็นผงละเอียด สีขาวปกคลุม (มีนวล)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ออกดอกตลอดทั้งปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

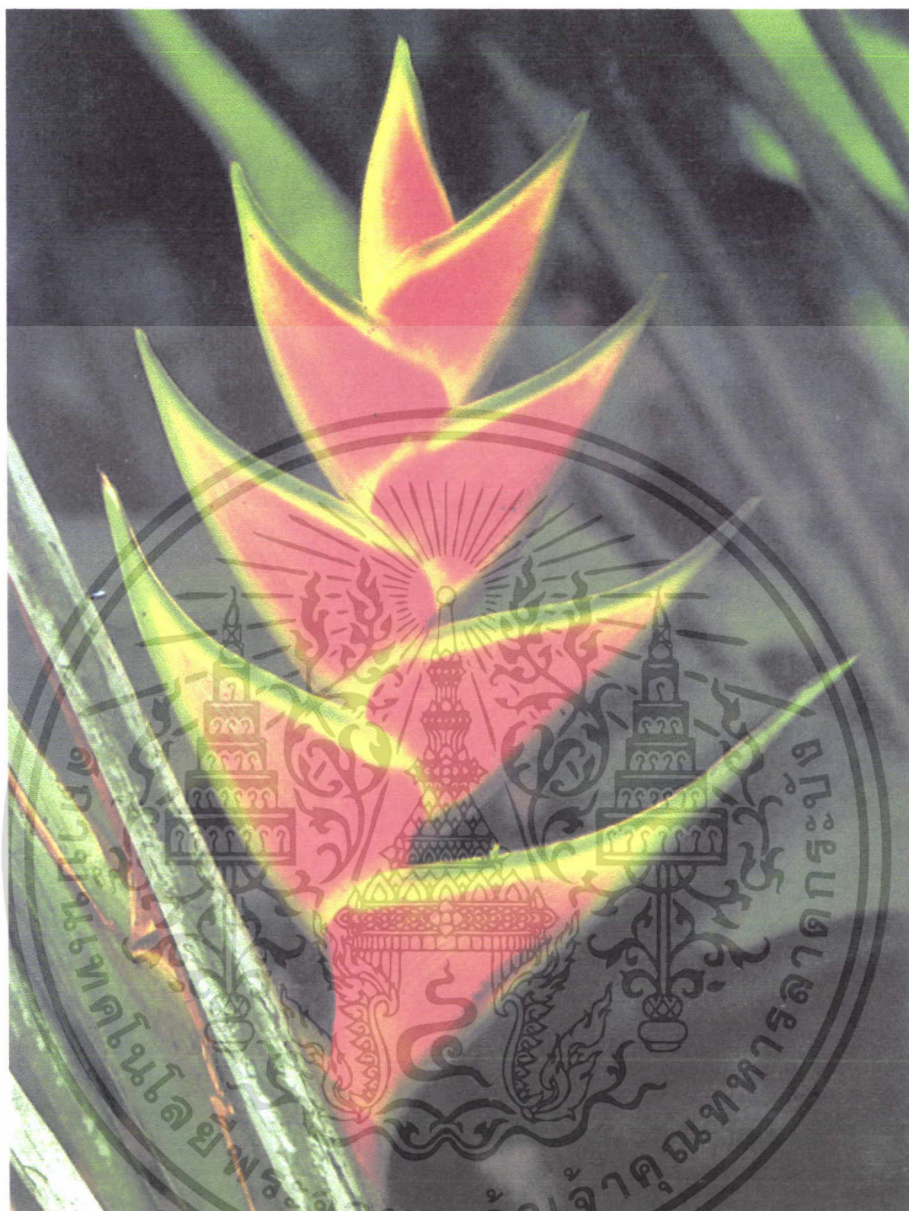
ภาพที่ 38 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียสตรัคตา (อัลฟา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฮลิคเนียแวกเนอร์เรียนา

ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Heliconia wagneriana</i> Petersen. 'Turbo'
วงศ์	:	Heliconiaceae
สกุล	:	Heliconia
ชื่อสามัญ	:	-
ชื่อไทย	:	เทอร์โบ
ชื่ออื่น ๆ	:	-
ลักษณะการเจริญเติบโต	:	Musoid
ถิ่นกำเนิด	:	ไม่ทราบถิ่นกำเนิดที่แน่นอน
ลักษณะทั่วไป	:	เมื่อเจริญเติบโตเต็มที่ต้นสูงประมาณ 5 เมตร ใบขนาดใหญ่อาจยาวได้ถึง 2 เมตร ผิวใบเกลี้ยงหรืออาจมีขนปกคลุมเล็กน้อย ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบยาวประมาณ 45 เซนติเมตร ช่อดอกตั้งยาวประมาณ 20–45 เซนติเมตร ไม่มีก้านช่อดอก - กาบรองดอก 6-13 อัน สีแดง โคนสีเหลืองครีมหรือปนสีแดงอมส้ม ขอบและสันสีเขียวถัดมาเป็นสีเหลืองครีมเรียว ช่อนเกยสลับกันเป็น 2 แถว ในแนวตั้งระนาบเดียวกัน - เกนช่อดอก สีเหลืองครีมถึงสีแดงอมส้ม - ดอก สีขาว ปลายกลีบดอกสีเขียว
ลักษณะพิเศษ	:	เส้นกลางใบของใบบน ๆ มีสีน้ำตาลเข้มแกมแดง ก้านใบและกาบรองดอกมีสารพวกขี้ผึ้งลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาวปกคลุม (มีนวล)
ผล	:	ยาว 1–1.3 เซนติเมตร : ออกดอกได้ดีในที่มีอากาศชื้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 39 แสดงลักษณะของดอกพันธุ์เฮลิโคเนียเว็กเนอเรียนา (เทอร์โบ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปและวิจารณ์ผล

จากการศึกษาและรวบรวมพันธุ์เฮลิโคเนีย พบว่า เฮลิโคเนียจัดอยู่ในวงศ์ Heliconiaceae ลักษณะดอกและสีจะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะสายพันธุ์ ซึ่งพันธุ์เฮลิโคเนียที่ศึกษาในที่นี้มี 35 สายพันธุ์ ได้แก่ บิไฮ *Heliconia bihai* (L.) L., คาริเบีย *Heliconia caribaea* Lamarck, ลูกผสมคาริเบียและบิไฮ *Heliconia caribaea* Lamarck x *H. bihai* (L.) L., แชมป์เนียนา *Heliconia champheiana* Griggs, คาร์ตาเซีย *Heliconia chartacea* Lane ex Barreiros, คอลตินเซียนา *Heliconia collinsiana* Griggs, เดนซิฟลอร่า *Heliconia densiflora* Verlot, อีพิสโคพาลิส *Heliconia episcopalis* Vellozo, เฮอร์ซุตา *Heliconia hirsuta* L.f., อินดิกา *Heliconia indica* Lamarck, ลาทิสพาธา *Heliconia latispatha* Bontham, ลิงกูลาตา *Heliconia lingulata* Ruiz & Pavon, ลองจีฟลอร่า *Heliconia longiflora* R.R. Smith, มาร์จินาตา *Heliconia marginata* (Griggs) Pittier, มารีเย *Heliconia mariae* J.D. Hooker, แมธิเซียเซีย *Heliconia mathiasiae* Daniels & Stiles, เมทัลลิกา *Heliconia metallica* Phanchon & Lindon ex Hooker, ลูกผสมนิกเกอร์เรียนซิส *Heliconia x nickeriensis* Maas & derooij, ออร์โธโรธา *Heliconia orthoricha* L. Anderss, พลาทิสตาซิส *Heliconia platystachys* Baker, ซิทตากอร์ม *Heliconia psittacorum* L.f., ลูกผสมซิทตากอร์มกับสพาโทเซอร์ชีนาทา *Heliconia psittacorum* L.f. x *H. spathocircinata* Aristeguieta, ลูกผสมรอลินเนียนา *Heliconia x rauliniana* Barreirso, รอสตราตา *Heliconia rostrata* Ruiz & Pavon, โซโลมอนเนนซิส *Heliconia solomonensis* Kress, สปีสซา *Heliconia spissa* Griggs, สตรีคตา *Heliconia stricta* Huber, เว็กเนอเรียนา *Heliconia wagneriana* Petersen. เฮลิโคเนียในกรุงเทพมหานครมีการผลิตน้อยมาก ชนิดและปริมาณขึ้นอยู่กับความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร. ไม้ตัดดอกเขตร้อน. กรุงเทพฯ : กongsส่งเสริมพืชสวน, กรมส่งเสริมการเกษตร, 2537.
- จิรายุพิน จันทระประสงศ์. “เทคโนโลยีการผลิตเฮลิโคเนียตัดดอก” ในเทคโนโลยีการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ. กรุงเทพฯ : สมาคมไม้ประดับแห่งประเทศไทย, 2538.
- พาณิชย์ ยศปัญญา. รวมฮิตไม้ตัดดอกเมืองร้อน. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2538.
- เมธี มานะพงศ์. งานไม้ดอกไม้ประดับ. กรุงเทพฯ : วารสารเคหการเกษตร, กรมส่งเสริมการเกษตร, 2542.
- วิทยากร วิทยากร. “เฮลิโคเนียไม้ประดับแสนสวย” ใน อนุสรณ์ไม้ประดับบางนา. กรุงเทพฯ : บริษัทไม้ประดับบางนา จำกัด, 2532.
- เศรษฐพงศ์ เลขะวัฒนะ. กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมพืชสวน, กรมส่งเสริมการเกษตร, 2538.
- สคูดี ทิวิชฐาน. 2534. งานส่งดุษฎีเฮลิโคเนีย. บ้านและตกแต่ง, ฉบับที่ 33, 122-127.
- เสรี ทรัพย์สาธา. การจัดสวนในบ้าน, พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บริษัท พิงแคง พริ้นติ้ง เซนเตอร์ จำกัด, 2536.
- Berry, Frederick H. and Kress, W. John. Heliconia: an Identification Guide. Hong Kong : south China Printing Company, 1991.
- Kepler, Angela K. Exotic Tropicals of Hawaii. U.S.A. ; Mutual Publishing Company, (Printed in Thailand), 1989.
- Vergara Benitos S. Heliconias in the Philippines. Philippines : Island Publishing House, Inc., 1991.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้